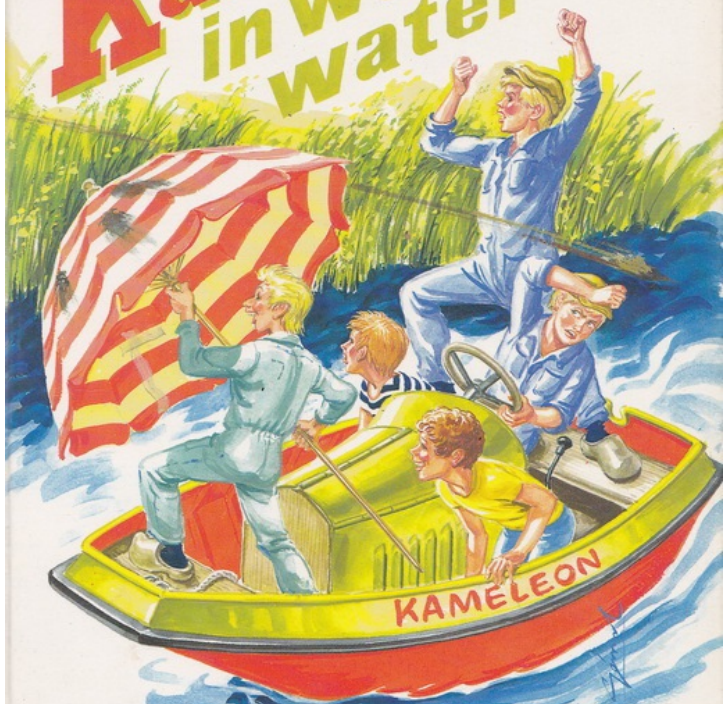

H. de Roos

de **Kameleon** in woelig water

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

DE KAMELEON IN WOELIG WATER

H. DE ROOS

Geïllustreerd door GERARD VAN STRAATEN

10e DRUK

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

HOOFDSTUK I

De Stekeltrekkers

Vier jongens voeren in een motorboot over het meer. De boot kwam uit het dorp Lenten. Trouwe lezers hebben al begrepen dat het de ijzersterke, doch lompgebouwde Kameleon was die daar voer.

De bemanning bestond uit Hielke en Sietse, de tweeling van smid Klinkhamer en hun vrienden Kees Dijkstra en Louw Vrolijk.

Kees woonde in de grote windmolen die aan de rand van het meer stond. De molen droeg de naam ,Woudaap’.

Louw Vrolijk woonde in het dorp bij de voormalige boterfabriek waarin nu een meubelmagazijn was gevestigd. Zijn vader werkte in dat magazijn.

De boot was het eigendom van de Klinkhamertjes en werd meestal bestuurd door Sietse, die ook nu weer samen met Hielke op het achterbankje zat. Kees en Louw. zaten voorin en in het midden stond onder een afdekkap een automotor die zoveel kracht kon ontwikkelen, dat de Kameleon er soms als een raceboot vandoor ging.

Sietse stuurde in de richting van het Paviljoen, een restaurant met een groot terras ervoor waar de gasten onder kleurige parasols van het uitzicht over het meer zaten te genieten.

Lachend keken de dames en heren naar dat malle bootje van die kwajongens. Een jonge vrouw riep: „Vang!” Zij wierp een dikke sinaasappel naar de jongens.

Kees ving hem op en zette meteen zijn tanden in de schil.

Kees was nogal schrokkerig, alles wat eetbaar was en binnen zijn bereik kwam, verdween meteen in zijn maalmachine. Zo noemde Gerben Zonderland de mond van Kees. Gerben was de mede-eigenaar van Jellema's boerderij waar de jongens vaak op bezoek kwamen.

Sietse schakelde de motor in zijn achteruit en voer terug naar de plaats waar de gulle mevrouw zat.

„Kijk, mevrouw,” riep Sietse. „Hij eet de sinaasappel met schil en al op.”

„Niet waar,” zei Kees. „Ik zuig hem leeg.”

„Je had hem moeten delen met je vrienden,” merkte de mevrouw lachend op.

„Er was geen gebruiksaanwijzing bij,” grapte Kees.

„Delen heeft hij nog nooit geleerd,” riep Sietse. „Hij is de domste van de klas.”

Kees verslikte zich in het overvloedige sap en kreeg een

hoestbui.

„Had je maar niet zo gulzig moeten zijn,” merkte een meneer op en hij gaf aan Hielke, Sietse en Louw ieder een reep chocolade.

De ogen van Kees waren betraand door het hoesten, maar ondanks dat, keek hij met begerige blikken naar de chocolade. Een sinaasappel is lekker en gezond, maar chocolade was nog veel lekkerder, vond Kees. Mokkend moest hij toezien hoe zijn vrienden smulden, terwijl zij plagend riepen: „Wat lekker! Wat is deze chocolade lekker! Wat is het heerlijk zoet!”

Kees begon te roepen: „Wat een verschrikkelijke zoetekauwen zijn jullie!” Ook probeerde hij Louw een stukje afhandig te maken, maar die stak gauw het laatste blokje in zijn mond.

„Zeg, Kees,” dreigde Sietse, „blijf van Louw af of anders kieper ik je overboord! Sinaasappelschrokop!”

„Roestige kachelsmid,” schold Kees.

Hielke ging staan en wees naar het weiland naast de boerderij van Jellema. „Kijk, jongens, Bles loopt kreupel.” En vergeten was het hele voorval.

„Dat gaan we aan Gerben vertellen.” Sietse stuurde de Kameleon meteen naar de grote boerderij van Jellema en

legde aan bij het steigertje.

De jongens stapten uit en liepen naar het openstaande hek bij de ingang van het erf. Op het erf stond de fraaie bungalow, waarin Gerben woonde met zijn vrouw Chantel en hun dochtertje Anna-Renate. De vader van Chantel was eigenaar van het meubelbedrijf dat gevestigd was in de voormalige boterfabriek. Door zijn huwelijk met Chantel was Gerben aandeelhouder van de meubelzaak geworden.

Bij de ingang van het erf werden de jongens opgewacht door de grote herdershond Kara. Het dier kende de jongens goed en liet zich gewillig aanhalen door Hielke. De vrienden liepen verder tot achter de boerderij, waar Gerben bezig was met het vullen van een watertank.

Gerben keek vragend naar de jongens. „Komen jullie mij voor de voeten lopen? Of komen jullie helpen?”

„Gerben, Bles loopt kreupel,” zei Hielke.

„Wat vertel je me nou?” Met grote passen ging Gerben naar het hek van het weiland, waarin Bles liep. Het paard zag zijn baas en kwam naar hem toe. Nu zag Gerben het ook, Bles liep te trekken met zijn rechterachterbeen. Gerben klopte het prachtig glanzende, zwarte Friese paard op de hals en trok het kreupele been omhoog.

„Aha,” merkte Gerben op, „ik zie het al! Een puntige doorn

prikt in het vlees tussen de hoef. Sietse, wil je even een combinatietang halen uit de gereedschapskist van de tractor? En Louw, haal jij wat suikerklontjes bij m'n vrouw?"

„Dat doe ik wel!” riep Kees.

„Jij niet. Jij blijft hier!” gebood Gerben. „Ik ken jou langer dan vandaag.”

Lachend holde Louw naar de bungalow en vertelde Chantel dat hij een paar suikerklontjes wilde hebben en meldde ook waarvoor hij ze nodig had.

„Maar dan ga ik met je mee,” besloot Chantel. Zij nam een trommeltje vol klontjes mee. Haar dochtertje Anna-Renate greep Louw bij een hand en liep ook mee naar het weiland. Sietse had de combinatietang gevonden die hij aan Gerben gaf.

Chantel zag het en riep: „Wat ga je doen, Gerben? Kun je niet beter de veearts bellen?”

„Wel nee, het heeft niet veel te betekenen. Kijk maar.”

Gerben tilde het been van Bles omhoog en klemde het vast tussen zijn knieën. Chantel zag de doorn aan de binnenkant naast de hoef zitten en vroeg nogmaals of Gerben die wel verwijderen kon. Als antwoord nam Gerben de doorn tussen de tang en trok hem zonder moeite los. Het paard liet het gewillig toe.

„Toch is dat gevaarlijk,” meende Chantel. „Door de pijn had Bles jou wel een trap kunnen geven.”

„Dat doet Bles niet. Geef hem maar een klontje, want hij heeft de operatie braaf doorstaan.”

Het paard duwde zijn hoofd tegen Chantel en bedelde op die manier om een klontje, want de trouwe viervoeter herkende het trommeltje waaruit hij al meerdere malen getrakteerd was.

„Geef hem maar wat extra's,” riep Gerben. „Want Bles heeft ons ook al min of meer getrouwd.”

De jongens lachten.

„Toch is het waar. Bles heeft ons destijds naar het gemeentehuis getrokken.”

„En heeft hij ook een toespraak gehouden?” vroeg Sietse.

„Dat deed hij 's avonds toen hij ons naar huis bracht. Hij ging met zijn voorbenen op mijn schouders staan, keek mij diep in de ogen en zei met een diepe basstem: Gerben, als jij net zo goed voor je vrouw zorgt als voor mij en al het andere vee, dan voorspel ik jou een gelukkig huwelijk! Nou, en dat doe ik of heb je klachten, Chantel?”

„Jij bent een bovenste beste, maar je mag niet voor veearts spelen!” Chantel gaf Bles nog een paar klontjes en wandelde daarna met haar dochtertje terug naar de bungalow.

„Zeg, Gerben,” vroeg Kees. „Als het lostrekken van de doorn

Bles veel pijn had gedaan, zou hij dan geschopt hebben?”

„Hij zou zijn been wel bewogen hebben, maar ik klemde het stevig tussen mijn knieën, zodat het geen kant op kon. Er is weleens een smid geweest die iets had uitgevonden om te voorkomen dat bij het beslaan het paard kon trappen!”

„Welke smid was dat?” vroeg Hielke.

„Hij woonde in een van de dorpjes hier in de buurt, maar ik weet niet meer in welk dorp.”

„Dus is er niets van waar,” riep Sietse. „Jij fantaseert weer volop.”

„Wel, beste Sietse, dan zijn wij uitgepraat.”

„Nee, Gerben,” bedelde Louw. „Vertel even van die uitvinding.”

„Wel, het had niet zoveel te betekenen. Een paard dat beslagen moest worden, werd naast een houten wand geplaatst en er met riemen aan vastgebonden. De smid schakelde een elektromotor in en de wand begon te kantelen en trok het paard mee. Zo werd de wand een tafel waar het paard op lag. De smid kon nu rustig de hoeven gaan bewerken.”

„Dat was een handige uitvinding,” vond Kees.

„Tja, Kees, maar aan uitvindingen kleven, vooral in het begin, vaak fouten! Zo had de smid op een dag weer een paard op de tafel gekanteld, toen de motor bleef doordraaien. De tafel

kantelde steeds sneller en sneller rond en het paard draaide in duizelingwekkende vaart mee. Stop, stop! schreeuwde de smid en hij rukte wanhopig aan de hendel, evenwel zonder resultaat. Het paard bleef in de rondte gieren. De knecht was zo snugger om alle stoppen uit de schakelkast om te draaien waarop de motor stopte.”

„En toen was het paard dronken,” merkte Sietse spottend op.

„Dronken? Wat heet dronken? Het paard was helemaal van de kaart! Als het één stap vooruitzette, ging het twee overzij.

En toen kwam veldwachter Zwart en gaf de boer een proces-verbaal. De openbare weg is niet de plaats om een paard de charleston te leren dansen, beweerde Zwart. De boer verdedigde zich met erop te wijzen, dat het paard duizelig was geworden door het apparaat in de smederij. De smid bevestigde dat en toen kreeg hij in plaats van de boer een proces-verbaal wegens het dronken maken van een paard!”

„Het klopt niet, Gerben,” merkte Hielke op. „Die smid woonde in een ander dorp. Hoe kon Zwart hem daar dan een procesverbaal geven?”

„Ha, Gerben,” lachte Sietse. „Jij hebt jezelf vast gefantaseerd.”

„Wel nee, jochie. In die dagen was Zwart hier nog niet benoemd als veldwachter,” antwoordde Gerben en dan vroeg hij: „Als jullie nog tijd over hebben, willen jullie dan een

karweitje voor me doen?”

„Wat voor karweitje?” vroeg Kees.

„Even stekeltrekken!”

„Stekeltrekken?”

„Ja! Gewoon met een grote, houten schaar de distels uit het weiland trekken. Het gaat alleen om dit weiland, want in de andere weilanden groeien ze niet. En voordat zij bloemen krijgen en zaadpluisjes vormen, moeten ze eruit.”

„Natuurlijk,” begreep Sietse. „Anders waaien de zaden ook naar de andere weilanden.”

„Ik wil wel helpen,” zei Hielke. „Geef mij maar zo’n schaar.” In de schuur stonden twee lange, houten scharen, waarmee je niet kon knippen, want de bekken waren breed en plat.

„Het zijn net zulke tangen als m’n vader gebruikt om gloeiend ijzer vast te houden,” constateerde Sietse. „Maar die zijn dan wel van ijzer. Waren ze zoals deze van hout dan zouden ze in brand vliegen.”

Hielke nam een schaar en Sietse ook. Louw en Kees kregen ieder een grote zak om de distels in te doen.

„Heb je ook handschoenen, Gerben?” vroeg Kees.

„Heb je koude handen?”

„Wel nee, maar ik pak die distels niet met m’n blote handen aan.”

„Dat moet je ook niet doen. Jij hoeft alleen de zak open te houden en dan wordt de distel er met de schaar ingestopt! Begrepen?”

De jongens hadden het begrepen en gingen het weiland in. Hielke zag meteen een distel, kneep de stengel stevig tussen de bek van de schaar en trok de plant los. Louw hield de zak open en Hielke duwde de distel erin. Sietse en Kees deden hetzelfde met een distel die even verder stond.

Speurend liepen de jongens door het gras en verzamelden steeds meer distels. De zakken werden voller.

Kees droeg de zak op zijn rug en voelde een prik van een distel die door het jute van de zak heenstak. Hij wierp de zak op de grond en riep: „Die draag ik niet verder!”

„Hè, jô, je moet hem ook slepen,” vertelde Louw hem. Kees volgde het voorbeeld van Louw en sleepte de zak achter zich aan. Met distels moet je erg voorzichtig zijn, ze kunnen gemeen prikken, zelfs al zitten ze in een zak.

Vlijtig zoekend naar distels kwamen ten slotte Sietse en Kees als eersten aan het einde van het weiland bij een dwarsloot. Hielke en Louw bereikten ook weldra de sloot.

„Wij hebben al negentien stekels getrokken,” riep Kees.

„Hoeveel hebben jullie er?”

„Dat weet ik niet,” lachte Louw. „Moesten ze dan geteld

worden?”

„Jullie hebben er natuurlijk minder dan wij,” beweerde Kees.

„Want wij waren het eerst bij de sloot!”

Louw stak Kees een hand toe.

„Wat wil je?” vroeg Kees achterdochtig.

„Je feliciteren met je overwinning,” lachte Louw.

„Houd jij de kat maar voor de gek,” riep Kees.

„Kom, jongens, niet zo kinderachtig,” suste Hielke. „Waarom wind jij je zo op, Kees? Jij hebt toch zeker geen prik van een distel gehad? Want in die doorns zit vergif dat de zenuwen prikkelt,” fantaseerde Hielke.

Kees trok meteen zijn overhemd omhoog en toonde zijn blote rug. „Ik ben wel geprikt! Kunnen jullie het zien?”

Louw ontdekte een minuscuul klein rood stipje en terwijl hij er een vinger op legde, vroeg hij: „Ben je hier geraakt?”

„Ja! Precies daar. Zou het echt kwaad kunnen?”

„Als jij je kalm houdt, gebeurt er niets,” wist Hielke en hij knipoogde tegen Louw en Sietse.

„Juist,” knikte Sietse. „Door opwinding gaat je bloed sneller stromen en plant het gif zich voort. Blijf je rustig dan is het vergif met een kwartier uitgewerkt.”

„Hm,” bromde Kees. „Die slome Gerben had ons er wel voor mogen waarschuwen.”

Sietse keek in de sloot en vroeg: „Wat is dat voor een vreemd hoopje modder? Zou het een nest zijn? Misschien van een rat?” Hij wees naar een hoopje modder dat aan de kant van de sloot in het water lag.

„Dat heeft Gerben erin gegooid,” dacht Kees hardop.

„Wel nee, zoiets doet Gerben niet,” wist Hielke. „Hij haalt overtollige modder juist uit de sloot.”

Sietse duwde de houten schaar in het hoopje grond, maar er gebeurde niets bijzonders. De schaar zakte zonder enige moeite in de doorweekte modder. Het enige resultaat was een vuile schaar die door Sietse in het heldere water werd schoongespoeld.

„Het is toch wel vreemd,” vond Louw. „De hele zijkant van de sloot is keurig recht en schoon. Alleen hier is een hoop modder bij de wal neergegooid. Zoiets zou Gerben niet doen.”

„Juist,” viel Hielke hem bij, „dus heeft een ander dit gedaan.”

„Wie?” vroeg Kees.

„Iemand die overtollige modder kwijt moest,” zei Sietse en hij begon aan het gras te trekken.

„Ga je gras plukken voor de konijnen?” vroeg Kees lachend.

„Wacht, Sietse,” riep Louw. „Ik zie het grasoppervlak ineens bewegen! Ga even opzij!”

Sietse deed dat en Louw trok aan een pol gras, die omhoog kwam.

„Dat is linke soep,” vond Hielke. „Iemand heeft hier iets in de grond gestopt. Misschien het lijk van een dier?!”

Louw trok nog een stuk gras los en dan zei Sietse: „Wacht, we moeten zo weinig mogelijk rommel maken. Ik denk dat hier misschien iets verstopt ligt van een inbraak of zo, want niemand is zo dom om hier een dier te begraven.” Sietse woelde met beide handen in de grond en vond even later een leren riem.

„Oei,” riep Kees geschrokken. „Misschien is er iemand beroofd en ligt hier de buit begraven.”

Sietse groef meer modder weg en dan werd een groen stuk zeildoek zichtbaar, waaraan de leren riem was bevestigd.

„Het lijkt wel een draagtas,” opperde Hielke en hij ging helpen graven. Spoedig bleek het dat de draagtas een rugzak was, gevuld met gouden armbanden, ringen, hangers en nog veel meer exclusieve en kostbare dingen, die men bij een juwelier kan kopen.

Kees keek er begerig naar, hij zou best zo'n mooie ring willen hebben, maar Sietse duwde de zak weer op zijn plaats en begon hem met modder te bedekken.

„We gaan alles weer netjes in de oude toestand terugbrengen en dan Zwart waarschuwen. Hij zal wel beslissen wat er verder gedaan moet worden.”

„Heel goed, Sietse,” vonden zijn vrienden en gezamenlijk legden zij de grasmatten weer op zijn plaats, zodat er ogenschijnlijk niets bijzonders aan het grasveld te ontdekken viel.

„We gaan het Gerben vertellen,” riep Hielke en hij greep een punt van de zak met distels die Louw door het gras sleepte. Samen droegen ze de zak. Kees en Sietse droegen hun zak ook tussen zich in en zo liepen ze naar de boerderij waar Gerben stond te wachten.

„Zijn de scharen nog heel?” was het eerste wat Gerben vroeg. „En hebben jullie wormen gezocht? Ik zag jullie aan het gras trekken!”

„Wij hebben een verstopte rugzak gevonden die vol zit met gouden sieraden,” vertelde Hielke.

„Is het waar? Drommels, dan is die buit voor mij! Want hij ligt op mijn weiland! En weten jullie de plaats terug te vinden?”

„Ja, de plek ligt vlak bij de dwarsloot in het midden van het weiland,” verklapte Kees.

„De modder die uit het gat kwam, ligt aan de slootrand,” zei Sietse. „Daardoor kwamen wij op het idee dat er ergens gegraven was.”

„Sietse heeft het ontdekt,” vertelde Louw. „Hij zag de modder liggen!”

„Dan krijgt Sietse een beloning. Hoeveel kost tegenwoordig een ijsje?” vroeg Gerben.

De jongens noemden het bedrag.

„Oké, hier hebben jullie geld. Koop er maar een lekker ijsje voor.” Gerben gaf het geld aan Hielke.

„Zeg, Gerben?” vroeg Kees. „Zijn de stekels van de distels giftig?”

„Ja zeker. Wist jij dat niet? Jij bent toch hoop ik niet geprikt?”

„Ja, op zijn rug,” riep Louw.

„Deksels! Laat eens zien, Kees!”

Kees trok zijn overhemd omhoog en Louw wees het hele kleine, rode stipje aan, dat bijna niet meer was te zien.

Gerben legde er een vinger op en vroeg: „Is het hier?”

„Ja, ik voel het nog,” riep Kees.

„Dan ben jij hypergevoelig voor dergelijke prikken,” beweerde Gerben en hij knipoogde tegen de vrienden. „We

zullen er een trekpleister op plakken, dan trekt het gif eruit. Ik ga even zo'n ding halen." Gerben verdween in de bungalow. „Als zo'n pleister maar helpt," twijfelde Kees en hij keek heel bezorgd.

Hielke en Louw konden hun lachen nauwelijks verbergen, maar Sietse troostte Kees. „Straks krijg je een lekker ijsje, Kees. Dan ben je alles weer vergeten."

Gerben kwam terug. „Zeg, jongens, ik heb veldwachter Zwart gebeld. Hij komt hierheen en wil dan van jullie weten waar de buit precies verstopt ligt."

„En de pleister?" vroeg Kees.

„Arme Kees. Ik heb hem vergeten. Een ogenblikje."

Gerben ging terug en Kees riep hem na: „Als het nog lang duurt, hoeft het niet meer. Dan zit het gif al door mijn hele lichaam."

„Wind je niet op, jô," waarschuwde Sietse. „Dat is slecht."

Kees ging op een kistje zitten.

„Tja," zei Hielke, „we moeten op Zwart wachten," en hij nam een omgekeerde emmer als zitplaats. Sietse en Louw gingen in het gras zitten.

Gerben kwam terug met een reepje leukoplast. „Wijs je het nog even aan, Louw?" vroeg hij en plakte dan de pleister over het bijna onzichtbare, rode stipje op Kees zijn rug. „Hoe voelt

dat, Kees?”

„Een stuk beter! Ja, ik voel dat het goed is. Wel bedankt Gerben!”

„Graag gedaan, Kees! En vraag thuis aan je vader of moeder of zij de pleister er weer af willen trekken. Langer dan een uur hoeft het plakkertje er niet op.”

„Heb je ook weieens een prik van een distel gehad, Gerben?” vroeg Sietse.

„Ja zeker! Ik trapte eens per ongeluk op een distel en kreeg zes prikken in mijn linkerbeen. Dat jeukte geweldig! Op aanraden van Jellema ben ik naar de dokter gegaan. Die schroefde een klem boven om het been om te voorkomen dat het gif door het hele lichaam zou trekken. Daarna smeerde hij het been in met azijn! Vervolgens zette hij de stofzuigerslang op de plaatsen waar ik geprikt was. Het been werd helemaal droog gezogen en weg waren de pijn en de jeuk. Ik moest de dokter zestieneneenhalve gulden betalen. Eén gulden vijftig voor een fles azijn en vijftien gulden voor het arbeidsloon. De pleister die ik jou gaf, is heel wat goedkoper, hè, Keesie?!”

„Ik had toch geen cent betaald,” mopperde Kees. „Als de prik ernstiger was geweest, had ik schadevergoeding geëist!”

„Ja, ja, dat zei de knecht ook tegen de boer toen het paard op

hol sloeg en hij van de wagen werd geslingerd. „Hiervoor eis ik schadevergoeding!” riep hij.”

„Van wie?” vroeg de boer. „Van het paard?”

„Nee, van u,” brieste de knecht.

„Heb ik jou van de wagen gegooïd?” vroeg de boer.

„Nee, dat deed het paard. En het paard is van u. Dus bent u verantwoordelijk,” beweerde de knecht.

„Het paard werd door jou gemend! Doordat jij met de leidsels sloeg, sloeg het dier op hol. Dus is het jouw schuld en kan ik schadevergoeding vragen,” dreigde de boer. „En als je nog meer praatjes hebt, span ik je naast het paard voor de wagen.” Gerben hield de jongens bezig met zijn gekke verhalen, totdat veldwachter Zwart kwam.

Sietse mocht vertellen wat er gevonden was en Zwart noteerde de plaats waar de buit verborgen lag.

„Is er ergens ingebroken?” vroeg Gerben. „Of heeft de eigenaar van al dat goud zijn voorraad verstopt, omdat hij bang was voor dieven?”

„Ik kan je er nog niets van zeggen, Gerben. Ik heb wel een vermoeden, maar dat moet nog bewezen worden. Met het trekken van conclusies moet je voorzichtig zijn. Soms blijkt de eerlijke vinder de dief te zijn!”

„Drommels, Sietse, dan sta jij ook onder verdenking,”

concludeerde Gerben.

„Sietse is een eerlijke jongen,” zei Zwart. „Maar het is voorgekomen dat een eerlijke vinder in de cel kwam, omdat het gevondene nog niet als vermist was opgegeven. Kun je dat volgen?”

„Ik begrijp het,” riep Hielke. „Iemand beweerde dat hij iets gevonden had, maar hij had het gestolen.”

„Heel goed, Hielke. En jongens, jullie begrijpen wel dat er niet over de vondst mag worden gesproken. De politie gaat de zaak in het oog houden om de dader te betrappen als hij de buit komt halen. Kan ik op jullie medewerking rekenen?”

Natuurlijk kon Zwart dat en met het verzoek om voorlopig uit dat weiland weg te blijven, vertrok Zwart naar het dorp.

„Zullen wij nu een ijsje gaan halen?” drong Kees aan.

„Kees heeft afkoeling nodig. Hij is misschien wel koortsig!” plaagde Gerben.

„En jij bent een gierige boer,” schold Kees. „Een ijsje voor dat stekeltrekken karwei is veel te weinig.”

„Wacht, dan krijg je meer,” Gerben deed een paar passen in de richting van Kees, maar die ging er gauw vandoor. „Heb ik te weinig betaald?” vroeg Gerben aan de vrienden.

„Wel nee,” riep het drietal eensgezind, „wij hadden het wel voor niets willen doen!”

„En we hebben weer wat beleefd,” voegde Sietse er aan toe.

„Tot ziens, Gerben.”

De vrienden gingen in de Kameleon en voeren naar de brug over de ingang van de vaart, waaraan het dorp Lenten lag. Ze voeren de vaart in, tot het midden van het dorp en legden aan bij het Raadhuisplein. Gezamenlijk liepen ze naar de banketwinkel van bakker Van der Zee waar Hielke het geld op de toonbank legde en vier ijsjes bestelde. Allen kregen een hoorn vol heerlijk vanilleijs met slagroom. Kees smulde en beweerde dat hij er wel een schip vol van lustte.

„Dan ben jij niet ziek,” begreep Sietse. „De prik van de distel is zeker uitgewerkt? Zal ik de pleister eraf trekken?”

„Dat doet m’n vader wel! Dan hoor ik van hem hoe het wondje eruitziet, want jullie kunnen mij wel van alles wijsmaken!”

Louw had zijn ijsje op en zei: „Ik ga naar huis om mijn bevroren buik te ontdooien op de kachel. Tot morgen, broeders.”

„Ik moet ook naar huis, het is al kwart voor vijf. Brengen jullie mij even?” vroeg Kees.

„Volgt u mij maar,” riep Sietse en zij gingen weer aan boord. De Kameleon voer terug naar het meer en dan langs de polderdijk naar de Woudaap. Vader Dijkstra stond te kijken

toen de Kameleon aanlegde en Kees op de wal sprong. Sietse liet de boot keren en riep: „Vergeet je de pleister niet, Kees?”

„Wat bedoelt hij?” vroeg Dijkstra.

Kees trok zijn overhemd omhoog en toonde de pleister op zijn rug. „Wilt u die even lostrekken?” vroeg hij. „Ik heb me geprikt aan de giftige punt van een distel. Gerben heeft er een pleister op geplakt die het gif eruit trekt!”

„En hebben ze jou dat allemaal wijsgemaakt?” vroeg Dijkstra verontwaardigd. „Van distels kun je onmogelijk vergiftige prikken krijgen.” Driftig rukte hij de pleister los waarop Kees luid „Au!” riep, want dat lostrekken, deed meer pijn dan het prikje van de doorn gedaan had.

„Slome duikelaar!” riep Dijkstra kwaad. „Er is op jouw rug niets te zien en toch laat jij er een pleister op plakken. Ben je misschien niet normaal?”

„Misschien niet,” bromde Kees. „Bent u het wel?” En toen moest hij hard rond de molen hollen, want Dijkstra nam zo’n brutaal antwoord niet en probeerde hem te grijpen.

„Sufferd, hoe kon je zo dom zijn om te geloven dat een prikje van een distel gevaarlijk is?” riep Dijkstra hijgend, toen hij na drie rondjes rond de molen de achtervolging staakte. Vanaf een veilige afstand antwoordde Kees: „Ik kan niet op

mijn rug kijken, ik voelde pijn en...” Kees zag hoe de Klinkhamertjes in hun boot zaten te lachen. Vlug holde hij de dijk af naar de rand van het meer, trok een rietpolletje los en wierp het Hielke en Sietse om de oren. Onze schippers zaten toen met zwarte modder strepen op hun gezichten en gingen er gauw vandoor toen Kees weer een polletje probeerde los te trekken.

Dijkstra lachte. „Goed gedaan, Kees. Jij bent normaler dan ik dacht.”

„Hm,” bromde Kees, hij vond die waardering maar matig. Hij keek de Kameleon na en zag hoe Hielke en Sietse hun gezichten wasten met handen vol water. Grinnikend mompelde hij: „Die roestige kachelsmeden!”

HOOFDSTUK II

De nieuwe inwoner

De Kameleon was onder de brug doorgevaren en bereikte het boothuis achter de smederij. Sietse stuurde hun vaartuig naar binnen en Hielke legde de boot vast. De deuren werden gesloten en dan holde de tweeling over het grasveldje naar huis. In de keuken stond vader Klinkhamer zijn handen te wassen, toen de jongens binnen kwamen stuiven.

„Rustig, jongens, loop de koffie niet omver,” vermaande hij. Een ‚bakkie’ koffie was voor Klinkhamer steeds heel welkom na een vermoeiende werkdag.

Moeder Klinkhamer had gezorgd voor flinke stapels boterhammen. Terwijl de familie rond de tafel zat en moeder de jongens aankeek, merkte ze op dat de ‚lieverdjes’ zulke groezelige gezichten hadden.

„Dat is de schuld van Kees,” vertelde Hielke. „Hij wierp met modderige rietpollen.”

„Waarom moest er gegoooid worden?” vroeg Klinkhamer. De brave zoons vertelden over het stekeltrekken en hoe ze Kees hadden wijsgemaakt dat een prik van een stekel giftig

was.

„En Gerben plakte een pleister op Kees z'n rug,” zei Hielke. Klinkhamer schudde zijn hoofd. „Die Gerben is altijd te vinden voor een kwajongensstreek. Hij blijft zelf ook een kwajongen!”

„Het is fraai,” vond moeder, „maar jullie gaan je eerst netjes wassen!”

Met frisse gezichten zaten Hielke en Sietse even later weer aan tafel en lieten zich de boterhammen goed smaken. De jongens deden hun best om de voorraad brood zo klein mogelijk te maken, maar een maag heeft een beperkte inhoud en zo kwam ook aan deze maaltijd een einde. Het was halfzeven toen Klinkhamer opstond en naar de smederij ging, gevolgd door zijn zoons. Zoals gewoonlijk gingen ze iedere avond de smederij opruimen. Het gereedschap werd aan de rekken gehangen of in een van de laden onder de werkbank opgeborgen. Het afval bij de boor- en de zaagmachine werd opgeveegd en in een vat gedaan. Met stoffer en bezem werd alles goed schoongemaakt en dan nam Klinkhamer altijd het zakje rooktabak dat in de vensterbank stond en stopte een pijp.

Leunend tegen de werkbank, geflankeerd door Hielke en Sietse, rookte onze smid met smaak de geurige tabak. Hij was

een tevreden man en trots op zijn smederij die hij met hard werken had verworven. Omdat hij een goed vakman was, had hij veel klanten en de wetenschap dat zijn flinke zoons hem later zouden opvolgen, stemde hem dubbel dankbaar. En dan kwam er een man de smederij binnen. Hij was vergezeld van een jongen, die dezelfde leeftijd had als Hielke en Sietse.

„Goedenavond,” zei de man. „Mijn naam is Geitenbreier! Wij zijn hier vandaag komen wonen in een van de nieuwe gemeentewoningen. Maar nu kan ik een ledikant niet in elkaar zetten, want de schroeven passen op de een of andere manier niet.” Hij toonde vier schroefbouten en vroeg aarzelend: „Of is de zaak gesloten en moet ik morgen terugkomen?”

„Wel nee. We zijn toch op de wereld om elkaar te helpen, nietwaar?” riep Klinkhamer joviaal. Hij bekeek de bouten en zei: „Die zijn dolgedraaid. Er zit bijna geen draad meer op. Sietse, haal even vier nieuwe uit het magazijn!”

De nieuwe bewoner keek de werkplaats rond en vroeg: „Is dit uw eigen zaak?”

„Ja zeker! Ik heb dit alles met mijn eigen handen opgebouwd,” vertelde Klinkhamer en hij glimlachte trots. Sietse kwam terug met vier nieuwe bouten en gaf ze aan Geitenbreier.

„Wat kost dat, Klinkhamer?”

Klinkhamer noemde het bedrag.

Geitenbreier begon in al zijn zakken te voelen en moest toen bekennen dat de broek waarin zijn portemonnee zat, thuis hing. „Bij het verhuizen heb ik een oude broek aangetrokken, begrijpt u?”

„Dat is geen ramp. Het geld komt wel, meneer Geitenbreier.”

„Goed. Ik betaal morgen! Tjonge, deze zaak is dus uw eigendom? Dan heeft u zeker steeds winst gemaakt? En winst op winst maakt van een gewoon man een rijkaard.”

„Ho, ho,” riep Klinkhamer. „Ik noem mijzelf nog lang geen rijkaard. Maar een zakenman moet toch enige reserves aanleggen om in slechte tijden ook voor zichzelf en zijn huisgezin te kunnen zorgen.”

Geitenbreier schudde zijn hoofd. „U gaat dus van de veronderstelling uit, dat wanneer u geen werk heeft, u geen brood meer kunt kopen? Dat is, neem me niet kwalijk dat ik het zeg, maar dat noem ik achterlijk! Immers, vandaag hoeft geen mens honger te lijden, dank zij onze sociale wetten. Wie geen werk heeft, krijgt een uitkering. Als iemand hard werkt om meer te verdienen dan een ander, is hij verkeerd bezig. Het werk moet verdeeld worden.”

„Aha, en dan zeker allemaal hetzelfde verdienen?” vroeg

Klinkhamer spottend. „Een dokter evenveel als een brugwachter?”

„Juist! Die kant moeten we op,” was de overtuiging van Geitenbreier.

„Maar mijn beste, brave man,” riep Klinkhamer luid, „dan wil niemand meer voor dokter leren. Al die moeilijke studies en daarna dag en nacht klaarstaan voor ernstig zieke patiënten, zou dat niet extra beloond mogen worden? Dat is toch geen verstandige praat?”

„En toch deugt er iets niet,” hield Geitenbreier vol.

„Nou, in ons landje is het zo slecht nog niet,” antwoordde Klinkhamer.

„En wat denkt meneer de smid van al die werkelozen?” ging Geitenbreier verder.

„Heel erg en het is te hopen dat deze ellende niet te lang duurt. Gelukkig maar dat die mensen een uitkering krijgen en ik hoop van harte dat zij, die werk hebben, het op den duur kunnen opbrengen.”

„Anders zal de belasting nog meer omhoog moeten,” wist Geitenbreier ook nog te vertellen.

„Als ik morgen de smederij moet sluiten, betaal ik geen belasting meer. Ik vraag dan om een uitkering en als iedereen die werkt mijn voorbeeld volgt, komt er geen belastinggeld

meer binnen en waarvan moet de staat dan de vele werkelozen, die dikwijls buiten hun schuld om geen werk hebben, betalen?”

„Van de inkomsten van gas, water, elektriciteit, havengelden, de verkoop van zuivelprodukten en de uitvoer van groenten, bloemen, kortom van de export.”

„Dat kan niet, vader!” riep de zoon. „Als niemand meer werkt, hoe komen we dan aan produkten voor de uitvoer?”

„Hou je mond, Anton! Wat weet jij van politiek?”

Hielke en Sietse lachten.

„Meneer Geitenbreier, mag ik u eens een eerlijke vraag stellen. Bent u werkeloos?” vroeg Klinkhamer.

„Hij heeft zijn bedrijf moeten sluiten door eigen schuld,” riep Anton meteen voor Geitenbreier zelf antwoord kon geven.

„Hou je mond, kwajongen. Ik ben inderdaad een voormalig zakenman en maak nu plannen voor mijn partij. En bij de volgende verkiezingen zullen ze van mij horen, want ik ben nummer één voor de V.S.C. en heb voor alles een oplossing.”

„Wat betekent V.S.C.?” onderbrak Sietse hem.

„Vooruit Strevende Club,” zei Anton.

„Hou je mon... ja, juist, dat is het,” stemde Geitenbreier mee in. „Als wij aan de macht komen, krijgt iedereen weer werk,

geld en een auto.”

„U bedoelt,” begreep Klinkhamer, „dat u wonderen kunt doen. Uw vooruitstrevende club is knap, hoor, maar laat ik u dit zeggen, meneer Geitenbreier, zolang ik hier de baas ben, komt u er bij mij niet meer in. Ik heb dit soort praatjes vroeger meer gehoord! Wilt u meteen vertrekken, ik geloof niet in sprookjes!”

Geitenbreier keek onthutst en haastte zich naar buiten.

„Goed gedaan, smid,” riep Anton lachend en toen hij ook buiten was, kreeg hij van zijn vader, die dit net nog gehoord had, een klinkende draai om zijn oren. Ruziemakend gingen de Geitenbreiers naar huis.

„Dat kost u geld, vader. Naar het geld voor de schroeven kunt u fluiten,” merkte Sietse op.

„Dan eten we allemaal maar een boterham minder,” riep Hielke.

„Het is wat moois,” mopperde Klinkhamer. „Die Geitenbreier werkt zelf niet, kan zichzelf niet redden, maar kan bijzonder goed voor anderen denken. Die Geitenbreier profiteert alleen maar van de gemeenschap! Drommels, nu is mijn pijp ook nog uitgegaan.”

„Hier zijn lucifers, vader,” bood Sietse aan. „En zolang bij u de pijp nog brandt, kunnen we er het beste maar om lachen.”

Veldwachter Zwart kwam binnen. „Goedenavond, Klinkhamer. Heeft u kennis gemaakt met onze tovenaar, de heer Geitenbreier?”

„Inderdaad, maar ik vind hem een vreemde man. Hij noemt mij een rijkaard, omdat ik met hard werken deze smederij heb verdiend. Het maken van winst vindt hij maar niks. Hij is nog te stom om te begrijpen dat een zaak niet kan blijven draaien als er geen winst wordt gemaakt.”

„Juist, en weet u wat grappig is?” vroeg Zwart. „Hij is zelf eigenaar geweest van een goed beklante timmerzaak. Maar meneer besteedde zoveel tijd aan andere zaken dat hij bijna nooit op zijn werk kwam. Geitenbreier werd failliet verklaard. Dat vond hij geen ramp, want nu kon hij al zijn tijd aan de V.S.C. besteden. De mentaliteit van sommige mensen is wel beneden peil, Klinkhamer.”

„Dus als ik het goed begrijp,” antwoordde de smid. „Kon Geitenbreier zijn eigen zaak niet goed beheren, maar weet hij wel aan een ander te vertellen hoe hij zich moet handhaven in de samenleving?”

„De knechten van Geitenbreier hebben het zeker door hem ook opgelopen?” vroeg Sietse.

„Tja,” zei Zwart. „Die stemmen vast niet op hem!”
Ze waren het er allemaal over eens dat hetgeen Geitenbreier

wil in de praktijk niet kan.

Zwart bleef nog een tijdje praten, maar over de vondst van de rugzak met gouden voorwerpen sprak hij geen woord.

En dan stopte er een fraaie auto voor de smederij.

„Daar komt Gerben,” riep Hielke.

„Goedenamiddag,” groette Gerben. „Is alles goed?”

Sietse riep: „Jij bent een grootgrondbezitter, Gerben!”

„Van wie heb je dat gehoord?” vroeg Gerben verbaasd.

Klinkhamer en Zwart lachten om het verwonderde gezicht dat Gerben trok. Ze vertelden hem over de nieuwe inwoner, de heer Geitenbreier.

„Aha, een wereldhervormer?” begreep Gerben. „Wat een geluk dat hij hier is komen wonen! Om zo iemand zitten we echt te springen. Ik zal het mijn koeien vertellen, krijgen zij voortaan voor hun melk, boter bij de vis.”

„Zo slecht heb jij het toch niet,” merkte Zwart op.

„Nee, maar ik moet er wel dag en nacht voor werken. Ik loop al geruime tijd rond met het plan om alles te verkopen!”

„Dat doe je toch niet,” riep Sietse.

„Wel, daar ben ik nog niet zo zeker van, vriendje! Ik heb gelezen hoe een boer er elders de brui aan gaf. Hij zei: ik ga niet meer alle dagen ploeteren, terwijl anderen vrolijk zitten te vissen. Hij begon maandelijks twee koeien te verkopen. Van

dat geld leefde hij totdat hij zijn hele veestapel had verkocht. Toen begon hij vrachtwagens vol grond te verkopen. Alle weilanden liet hij tot twee meter diep weggraven. Ten slotte was er alleen nog water rond de boerderij. Daarin kweekte de boer forellen, die door sportvissers met de hengel gevangen konden worden. Daarmee verdiende hij genoeg om er van te kunnen leven. Zonder te werken, had hij toch een bestaan. Dus is het nog niet zo gek om hem dat na te doen.”

„Jij fantaseert er weer goed op los, broer,” vond Zwart.

„En als alle boeren dat gingen doen,” riep Hielke, „komen er veel te veel forellenvijvers en kunnen ze de vis niet kwijt.”

„Tja, dat gevaar zit er wel in,” peinsde Gerben, „maar wat moet ik dan doen om rustiger te kunnen leven?”

„Neem een paar knechten!” was de raad van Klinkhamer.

„Dat moest kunnen, Klinkhamer, maar dan krijg ik dezelfde situatie als de boer waar de arbeidsinspecteur op bezoek kwam. De inspecteur vroeg: hoeveel mensen heeft u in dienst? Drie stuks, twee knechten en een werkster, was het antwoord. Wat verdienen ze? had de inspecteur vervolgens gevraagd. De knechten vierhonderd gulden per week en de werkster honderdentachtig. Juist! En heeft u verder niemand in dienst? Jawel, een dorpsgek, maar die verdient maar een paar tientjes. Aha, kan ik die man even spreken want hij staat

niet op de loonlijst. Daar spreekt u al mee! Dat ben ik! Hij was zo de deur uit. Kunt u morgen even komen kijken bij onze cirkelmaaier? Er rammelt iets bij de messen en dat vind ik nogal riskant. Hopelijk kunt u de oorzaak vinden, want ik kon niets ontdekken.”

„Ik kom morgen meteen even kijken, Gerben,” beloofde Klinkhamer.

„Hoe is het met de dochter, Gerben?” vroeg Zwart.

„Uitstekend! Zij werkt al dapper mee in het huishouden.”

„Dat zal wel,” lachte Zwart. „Een kind van anderhalf jaar helpt in het huishouden. Jij weet het weer goed te versieren, broer!”

„Toch is het waar,” hield Gerben vol. „Zij maakt kopjes en bordjes schoon door ze stuk te laten vallen. Dat bespaart mijn vrouw veel werk, want zo krijgt ze steeds minder serviesgoed om af te wassen. Gisteren heeft mijn dochter mijn pantoffels onder handen genomen. Ze zaten een beetje krap, maar dat is nu opgelost. Ze liggen finaal uit elkaar! Ik vraag mij weieens af, waar krijgt zo’n kleine meid zoveel kracht vandaan? Zou het van de speciale voeding komen?”

„Wat voor voeding?” vroeg Zwart.

„Fokvoer voor kippen,” riep Gerben en lachend stapte hij in zijn auto en reed snel naar zijn boerderij.

„Ik wist dat ik een gek antwoord kon verwachten!” zei Zwart,

„want Gerben is een dazelaar! Goedenavond, Klinkhamer!”
Zwart ging naar huis.

Sietse vroeg: „Vader, wat is een dazelaar?”

„Iemand die daast, is een dwaas, Sietse! Hij is niet zo serieus!
Maar nu sluiten wij de zaak en gaan naar moeder.”

De grote deuren van de smederij werden met een sluitboom vergrendeld en de familie Klinkhamer ging in de huiskamer gezellig theedrinken.

De jongens vertelden moeder van Geitenbreier.

Op de vraag van moeder wat meneer Geitenbreier deed, antwoordde Klinkhamer: „Hij is een doordrammer, die alles wat scheef is eventjes recht komt zetten. Maar dan wel op zijn manier. Maar daar gaan wij ons niet druk om maken. Zeg, jongens, jullie moeten mij morgen naar Gerben brengen met jullie boot. Dus niet te laat opstaan, begrepen?”

„Begrepen, meneer Klinkhamer,” antwoordde Sietse. „Om zeven uur opstaan en om acht uur varen.”

En met die afspraak gingen de jongens naar bed.

De volgende morgen droegen Hielke en Sietse een zware tas vol gereedschap in de Kameleon en kwam vader ook aan boord. Ze voeren onder de brug door het meer op en dan langs de polderdijk.

Sietse liet de boot harder varen en met een hoge snelheid

passeerden zij de Woudaap. Dijkstra stond verwonderd te kijken en stak aarzelend een hand omhoog toen Klinkhamer hem groette. Waar moest de smid zo haastig naar toe? Dijkstra keek de boot na en zag de Kameleon bij de boerderij van Jellema aanleggen.

„Was dat de Kameleon, vader?” kwam Kees vragen.

„Ja, Klinkhamer vloog voorbij als een raket. Hij heeft zeker een spoedreparatie bij Jellema te verrichten.”

„Ik ga kijken,” besliste Kees.

„Doe dat,” zei Dijkstra, want de molenaar was nieuwsgierig naar wat er bij de boerderij gebeurde.

Hielke en Sietse brachten de gereedschapstas naar de wagenloods waar de cirkelmaaier stond.

Klinkhamer volgde hen en uit de bungalow kwam Gerben naar buiten lopen. „Goedemorgen,” riep hij op zijn luidruchtige manier. „Jullie zijn vroeg. Ik heb net mijn laatste boterham gegeten.”

„Dat is niet best,” vond Sietse. „Als dat je laatste brood was, zul je moeten verhongeren.”

„Wat ben jij snugger, Sietse. Van wie leer je dat? Van je vader?”

„Dat is best mogelijk,” haakte Klinkhamer daarop in. „Want ik denk dat ik de fout bij de machine reeds ontdekt heb!”

Gerben keek zó verbaasd dat Hielke begon te lachen. Hoe kon de smid zonder een onderzoek in te stellen, de fout reeds ontdekt hebben? Gerben begreep er niets van. Hij had er de hele avond tevergeefs naar gezocht!

Rond de draaiende messen was een aluminium strip gebogen. Doordat de nog laagstaande zon zijn stralen op het gladde aluminium deed schitteren, zag Klinkhamer een plekje op de glanzende strip dat enigszins stroef was. Op die plaats was de strip een klein beetje naar binnen gebogen en raakte daardoor de maaimessen. Klinkhamer gaf een ruk aan de strip en dat bleek voldoende te zijn. De messen raakten de strip niet meer en toen Gerben de machine liet draaien, liep alles weer soepel en geruisloos.

„Dat noem ik wat,” riep Gerben. „Zoek ik uren naar een verdachte tik en dan komt Klinkhamer, hij kijkt even en de fout is al hersteld.”

„Vakmanschap is meesterschap!” merkte Sietse op.
„Er is helemaal geen hokus pokus aan te pas gekomen,” verklaarde Klinkhamer. „Het zat hem in de stand van de zon. Gisteravond toen jij zocht, Gerben, scheen de zon niet in de loods. Maar vanmorgen wel en daardoor zag ik meteen een donkere vlek op het aluminium. En dat was het hele eiereneten!”

Kees sprong van zijn fiets en vroeg: „Was er iets stuk?”

„Jij hebt wat gemist, Kees,” plaagde Gerben. „Klinkhamer heeft met een zonnestraal een reparatie uitgevoerd. En, meneer Klinkhamer, wat kost mij deze dure ingreep?”

„Dat wordt moeilijk,” vond Klinkhamer. „Voor twee minuten werk kan ik geen loon rekenen.”

„U vergeet het voorvaren!” riep Sietse.

„Voorvaren?”

„Ja! De elektriciën rekent ook altijd het voorrijden met z'n auto als hij iets komt repareren! En onze boot vaart toch ook niet voor niets. De benzine is duur.”

„Sietse heeft gelijk,” vond Gerben. „De benzine moet ik betalen en het arbeidsloon bedraagt zeker een uur, want voordat u weer thuis bent, Klinkhamer, is het al negen uur!”

„Het komt wel goed, Gerben. Kom, jongens, we gaan terug naar het paleis voor volksvljht!”

Kees sprong op zijn fiets en vroeg: „Nemen jullie mij straks mee bij de Woudaap?”

„Dan moet je hard fietsen,” zei Sietse.

En dat deed Kees. Hij trapte zo hard hij kon en was reeds bij de Woudaap toen de Kameleon pas begon te varen.

„En?” vroeg vader Dijkstra aan Kees. „Wat waren de moeilijkheden?”

„Niets bijzonders. De cirkelmaaier was stuk. Klinkhamer repareerde haar met een zonnestraal.”

„Welverdraaid,” riep Dijkstra kwaad. „Kun jij nooit eens een fatsoenlijk antwoord geven? Ik zal je...” En hup, daar renden vader en zoon weer rond de molen. „Ik zal je zonnestralen!” bulderde Dijkstra.

„Gerben zei het,” riep Kees.

Naar die vermakelijke vertoning zaten Klinkhamer en zijn zoons te kijken toen de Kameleon bij de Woudaap aanlegde. Dijkstra stopte de achtervolging en Kees bleef op veilige afstand wachten.

„Die jongen,” hijgde Dijkstra. „Daar krijg ik nou wat van.”

„Wat heeft hij gedaan?” vroeg Klinkhamer.

Dijkstra vertelde over de reparatie met een zonnestraal en keek toen heel verbaasd, bij de uitleg die Klinkhamer hem gaf waaruit bleek dat zonnestralen een belangrijke rol hadden gespeeld.

„U heeft dus voor niets gehold, Dijkstra!” merkte Sietse ondeugend op. „Maar het is wel goed voor de slanke lijn!”

„Het is mij nog te vroeg voor grapjes,” bromde Dijkstra en hij ging in huis.

Kees kwam aan boord en dan voeren ze snel terug naar de thuishaven. In de smederij zaten Louw en Anton

Geitenbreier te wachten. Anton had geld bij zich dat hij aan Klinkhamer gaf en zei: „M'n vader wilde de schroeven niet betalen, maar mijn moeder vond dat niet goed. Zij gaf mij het geld.”

„Jij hebt een goede moeder, Anton,” prees Klinkhamer.

„Gelukkig wel,” lachte Anton. „En naar de praatjes van mijn vader luister ik nooit! Ik word nooit lid van zijn club.”

Dat vonden ze allemaal vermakelijk en natuurlijk werd Anton wel als lid aangenomen van de Kameleonbemanning.

„Ga jij maar vaak met de jongens uit varen, Anton,” zei Klinkhamer. „Heerlijk deinen in een bootje is genieten van puur natuur!”

„Maar dan moeten wij wel benzine hebben,” merkte Sietse op.

Klinkhamer gaf een volle jerrycan en nadat die leeg was gegoten in de tank van de Kameleon, waren ze weer klaar om uit te varen, op zoek naar nieuwe avonturen.

HOOFDSTUK III

De parasol

De Kameleon voer naar het eiland midden in het meer.

„De boot is lekker stevig,” merkte Anton op, toen de Kameleon door de hekgolven van een sleepboot kliefde.

„Wij durven er best mee in een storm te varen,” beweerde Sietse, „maar dat mogen we niet van vader.”

„Hebben jullie thuis nooit een boot gehad?” vroeg Kees aan Anton.

„Helaas niet. Als mijn vader goed op zijn zaken had gepast, hadden wij een boot en een auto kunnen hebben. Dat heeft mijn oom mij eens onder vier ogen verteld. Maar ja, nu hebben we niets.”

Kees, die altijd reuze nieuwsgierig was, vroeg verder: „Heb jij ook broers of zusters?”

„Ik heb één broer. Hij heet Willem en is eenentwintig jaar. Hij woont in de stad. Een paar jaar geleden kreeg hij ruzie met mijn vader!”

„Waarom?” vroeg Kees gretig.

„Mijn broer verwijt m’n vader dat onze timmerzaak failliet is

gegaan. Nu moet hij als knecht bij een andere baas werken. Dat was niet gebeurd als mijn vader beter voor alles had gezorgd. En dan was ik later ook in de zaak gekomen en hadden mijn broer en ik het bedrijf samen voort kunnen zetten!”

„Sietse en ik nemen later ook de zaak van vader over,” zei Hielke.

„En ik volg m’n vader op als molenaar en kantonnier,” verklaarde Kees.

„Kantonnier?” vroeg Anton.

„Ja, jô, dat is iemand die de zijkanten van de weg netjes recht houdt. Mijn vader zorgt voor de dijk langs het meer en de weg door de polder.”

„En ik wil stoffeerder en helper bij m’n vader in het meubelmagazijn worden,” zei Louw. „Wat wil jij later worden, Anton?”

„Het liefst zou ik boer worden. Mijn moeder is een boerendochter en misschien komt het daardoor dat ik het boerenvak graag wil leren. Maar een jonge boer die een bedrijf op wil zetten, moet veel geld hebben en dat heb ik niet. Mijn moeder had wel geld, maar dat heeft mijn vader opgemaakt!”

„Een leuke vader heb jij,” riep Kees.

Dat was Anton natuurlijk niet met hem eens.

De Kameleon voer rond het eiland. Aan de achterkant lag een langwerpige, smalle praam met een aanhangmotor. Daarmee waren een twintigtal jongens en ook een paar meisjes ongeveer in de leeftijd van achttien jaar en ouder naar het eiland gevaren.

„Dat is een praatgroep. Een stel jonge leden van de ‚club’ van mijn vader,” wist Anton. „Ik ken ze. Ze komen wel meer bij mijn vader praten.”

„Praatgroep?” vroeg Louw. „Praten ze alleen maar? Waaroever?”

„Over van alles. Sommigen bedoelen het heus niet slecht, maar mijn vader geeft echt geen goed voorbeeld. Hij denkt dat hij alles weet en wil binnen de praatgroep stemmen zien te krijgen voor zijn doel.”

„Als jouw vader zijn zin krijgt, zit hij goed,” merkte Hielke op, „maar wie zal alles betalen, zoete lieve Gerrijte.”

Anton wist het ook niet en hij voegde eraan toe dat zijn vader het evenmin wist, want zo rijmde hij: „Praatjes vullen geen gaatjes. Mijn vader is net een verkeersbord, hij wijst wel de weg maar gaat er zelf nooit heen!”

De vrienden vonden het vermakelijk. De vader van Anton mocht er dan wel bijzondere ideeën op nahouden, maar zijn

zoon Anton had daar heel andere gedachten over. De appel viel deze keer ver van de boom. Langzaam voer de Kameleon rond het eiland. De praatgroep van de jongelui ging aan boord van hun boot ,de Vrijheid' en zij voeren in de richting van het Paviljoen.

„We gaan erachteraan,” besloot Sietse en de Kameleon volgde op enige afstand.

„Ik wed dat ze weer iets in hun schild voeren,” zei Anton, „want ze willen iedereen hun kijk op alles vertellen.”

„Een vreemde manier om plezier te hebben,” vond Kees.

„De politie mag wel extra op hen letten.”

„Dat kan de politie niet,” beweerde Anton. „Die lui doen toch geen kwaad. Iedereen mag zeggen wat hij denkt, als het maar op een vreedzame manier gebeurt. Hun doel is om in de krant te komen en zo de aandacht te trekken van het publiek. Mooi gratis reclame, vinden zij.”

„De Vrijheid' naderde het Paviljoen. De aanhangmotor stopte en langzaam dreef de boot naar de steiger. De schipper bleek geen beste stuurman te zijn, want ,de Vrijheid' schuurde langs de zijkant van een prachtig motorjacht.

De eigenaar die op het terras zat, veerde op van zijn stoel en riep: „Kun je niet een beetje uitkijken?”

„Denk je dat je alleen op de wereld bent met zo'n dikke

boot?” schold de stuurman van ‚de Vrijheid’. „Bemoei je er niet mee. Hoe kom je aan zo’n dure, grote boot? Heb je geen geld om een krasje te laten bijschilderen?”

De hele club lachte luid om die opmerkingen.

„De Vrijheid’ werd vastgelegd en de jongelui gingen naar het terras. Dat was het sein voor de andere bezoekers om uit protest te vertrekken. In een ommezien verlieten alle boten de aanlegsteiger en voeren het meer op. De eigenaar van het Paviljoen stond nu met drie kelners tegenover twintig jongelui die luidruchtig bij de tafeltjes gingen zitten en om een drankje brulden. De kelners reageerden niet en bleven in de deuropening van het restaurant staan kijken. De eigenaar belde de politie om hulp, omdat hij moeilijkheden vreesde.

„Hoe zal dit aflopen?” vroeg Kees.

„Dat gaat fout,” voorspelde Anton.

„Ik heb wel zin om de kelners te helpen,” riep Sietse.

„Wilde je gaan vechten?” vroeg Louw. „Dat kan toch niet tegen zo’n overmacht?”

„Zodra ze kwaad beginnen te doen, trekken wij hun boot weg,” zei Hielke. „Ze moeten ons en het dorp met rust laten.”

„Ja! Heel goed!” viel Anton hem bij. „Dan schrikken ze als ze geen boot hebben om mee weg te komen. Want als ze herrie hebben gemaakt, gaan ze er altijd gauw vandoor.”

„Dat is laf,” vond Sietse.

Een van de jongelui trok heel brutaal een parasol omver en deed dat zó ruw dat het kleurige doek scheurde.

Sietse stuurde de Kameleon naast ,de Vrijheid’. Een van de belhamels wierp een tafeltje en wat stoelen omver en kwam dreigend op de kelners af.

„Dit is een openbare gelegenheid!” riepen ze. „Wij eisen dat jullie ons bedienen.”

Hielke trok het touw van ,de Vrijheid’ los en de Kameleon duwde de boot het meer op. Dertig meter uit de wal lieten onze schippers ,de Vrijheid’ drijven en voeren terug naar het Paviljoen. De praatgroep stond zo druk met de kelners te discussiëren, dat niemand van hen had gemerkt hoe hun boot was weggehaald. De Kameleon lag enige meters uit de wal en de jongens zagen hoe de kelners door een paar knullen werden bedreigd, ook waren erbij, die niet meededen en hun afkeur lieten blijken.

Sietse liet de hoorn klinken. De groep schrok en keek naar het meer waar hun boot ver buiten bereik ronddreef. „Hé, jongens,” schreeuwden ze. „Willen jullie onze boot even naar de wal brengen?”

„Onze motor is niet sterk genoeg,” riep Sietse.

De stuurman van ,de Vrijheid’ kwam naar voren en vroeg of

de jongens hem naar zijn boot wilden brengen.

„Ga maar zwemmen,” riep Anton.

„Achteruit, Sietse,” waarschuwde Kees, want het leek alsof de jongeman te water zou springen.

En dan riep Louw: „Daar komt de navy!”

Twee zeesloepen bemand met ,zeeverkenners’ kwamen naar het Paviljoen varen. Die aanblik bezorgde bij de praatgroep enige paniek. Zij begonnen de tafeltjes en stoelen weer recht te zetten en eentje gaf een kelner geld voor de beschadigde parasol. Daarop liet Sietse de Kameleon naar ,de Vrijheid’ varen en duwde de boot terug naar de aanlegsteiger. De bange helden gingen meteen aan boord en vertrokken vlug. Tegelijkertijd legden de sloepen aan en stapten de zeeverkenners uit. Tot verrassing van onze vrienden bleken het allemaal ook nog jonge leerlingen te zijn van de zeevaartschool.

Bij het Paviljoen gingen ze ,bunkeren’, zoals zij het eten van pannekoeken noemden.

De eigenaar van het Paviljoen riep onze vrienden ook op het terras. „Jullie hebben een traktatie verdiend,” zei hij. „Want jullie hebben ervoor gezorgd dat de belhamels geen schade hebben aangericht.”

„Ha!” riep Kees en hij sprong als eerste aan wal. „Ik lust wel

een ijsje.”

Toen de vrienden van het ijs zaten te smullen, merkte Anton op: „Die praatgroep mag hier wel vaker komen! Als wij dan zorgen dat zij geen kattenkwaad kunnen uithalen, worden wij misschien weer getrakteerd!”

„Ik zie ze liever gaan dan komen,” meende Hielke. „Je weet het maar nooit met vreemdelingen. We kunnen iedereen die de rust hier in ons dorp verstoort, missen als kiespijn.”

Kees vroeg aan de kelner die de kapotte parasol opruimde of hij die mocht hebben. Dat moest de eigenaar van het Paviljoen beslissen en daarom ging Kees met de kelner mee naar binnen.

„Die slome kan altijd van alles gebruiken,” merkte Sietse op.

„En wel, hoor,” lachte Louw even later. „Daar komt de slome al met de parasol!”

Glunderend kwam Kees bij zijn vrienden.

Een van de jongens van de zeevaartschool vroeg hem: „Ben jij bang voor zomersproeten?”

„Wel nee, ik heb nooit sproeten. Ik gebruik deze parasol als windscherm bij het vissen.”

„Je kunt hem ook gebruiken als zeil op een boot,” vond een jongen. „En als de boot op een hoge golf zit, werkt het scherm als een parachute.”

„Leren jullie dat allemaal op die zeevaartschool?” vroeg Kees.
„Jullie zijn wel geleerd. Hebben jullie nog meer van die goede ideeën?”

Om dat antwoord werd hartelijk gelachen en Kees kreeg een pannenkoek aangeboden. Dat nam de grote eter dankbaar aan. Tot grote pret van allemaal schrokte Kees de super-pannenkoek, zo groot als een wagenwiel, in een ommezien naar binnen. Dus werd hem een nieuwe toegeschoven. Ook die ging erin als koek, maar toen hij achtereenvolgens vier pannenkoeken naar binnen had gewerkt, bedankte hij voor meer. „Oef!” riep hij. „Deze pannenkoeken zijn wel drie keer zo groot als die m’n moeder bakt!”

„Dan heb je nu dus twaalf pannen koeken gegeten,” rekende een van de jongens voor. „Twaalf pannenkoeken in een kwartier! Eet jij thuis ook zo vlug? Man, dat is een wereldrecord!”

Kees kreeg de hik. „Ikke... hik... mag thuis hik... waar bemoei je je mee...? Hik... ik ga weg...” Kees liep naar de Kameleon. De vrienden stonden ook op en Hielke riep: „Namens Kees bedankt voor de pannenkoeken. Hijzelf kan geen woord meer uitbrengen!” Terwijl ze aan boord gingen, sprong Kees weer op de wal en greep de parasol die hij bijna vergeten was. Hij riep: „Mm... hik...” En daar werd weer vrolijk om

gelachen.

De Kameleon vertrok en voer naar de Woudaap. Kees hield zijn mond krampachtig dicht, totdat Anton hem in zijn zij kietelde.

„Ooo... aaah!” brulde Kees heel luid.

Anton schrok, maar de anderen hadden de grootste pret. Kees lachte ook en riep: „Het is over! De hik is weg! Bedankt, Anton!”

Sietse rijmde: „Met de schrik verdrijf je de hik.”

Bij de Woudaap stond Dijkstra te kijken naar wat Kees meebracht. „Wat moet dat?” vroeg hij.

„Ik heb een parasol gekregen. Er zit een scheur in, maar die plak ik wel dicht met plakband!”

„Het zal wel weer wat fraais worden,” twijfelde Dijkstra. „Jij bent net een jonge hond, die slaapt ook van alles naar z’n nest. Maar je bent prachtig op tijd thuis. Moeder is juist klaar met het bakken van lekkere pannekoeken!” Waarom de jongens bij die mededeling zo luid lachten en Kees een benauwd gezicht trok, begreep Dijkstra niet.

„Smakelijk eten,” riepen de Kameleonschippers en voeren naar huis.

Aan tafel vertelden Hielke en Sietse over hun belevenissen met de ,prat’ers’.

„Drommels,” momperde Klinkhamer, „wat moeten die hier in ons dorp? Dat er onvrede is vanwege de moeilijke tijden is wel te begrijpen, maar dat is toch geen reden om je te misdragen. Het is beter om in goed overleg iets te organiseren, waardoor alle jongens en meisjes geholpen kunnen worden aan nuttig werk of ander zinvol tijdverdrijf.”

„Bent u ook weleens werkeloos geweest?” vroeg Hielke.

„Ja zeker! Ik was negentien jaar en ik ben toen twee jaar werkeloos geweest. De gemeente en de vereniging ,Tot Nut van het Algemeen’ hebben geld beschikbaar gesteld om jeugdige werkelozen naar de Volkshogeschool te sturen. Daar moesten wij ’s morgens werken en ’s middags kregen wij lezingen van professoren die dat werk gratis deden. Dat was heel goed voor onze algemene ontwikkeling. Dus, jongetjes, jullie vader is op een hoge school geweest. De Volksuniversiteit! Wat dat betreft ben ik niets minder dan onze dokter die ook op een universiteit is geweest.”

„Ha, die dokter Klinkhamer!” riep Sietse.

„Waarom gaan de jeugdige werkelozen nu ook niet naar Volkshogescholen?” vroeg Hielke.

„Dat moet je aan de regeerders vragen, Hielke. Ik ging er toen heen, omdat ik er gratis eten kreeg. Thuis hadden we het niet breed en dus kwam het mijn ouders heel goed gelegen

dat ik elders in de kost ging. Die tijd op de Volkshogeschool heeft mij wel goed gedaan wat betreft mijn algemene ontwikkeling, maar misschien waren wij toch wel anders dan de jeugd van tegenwoordig. We waren ondanks alles meer tevreden, luisterden ook meer naar onze ouders.”

„We blijven je helpen, vader,” beweerde Sietse.

„En of,” riep Hielke, „want daar schiet je het meest mee op. Je werkt alle dagen hard genoeg voor ons.”

„Dat is waar, jongens. Ik vergat één ding. Laat jullie nooit door een ander ophitsen, maar bekijk alles nuchter en oordeel zelf. En nu gaan we smakelijk eten, want moeder heeft weer heerlijk gekookt. Niemand kan ons beletten daarvan te genieten.”

„Zo is het ook nog eens een keer,” riep Sietse en dan gilte hij: „Ooo... aaa!”

„Wat heb je?” schrok moeder.

Sietse begon te lachen om de verschrikte gezichten van moeder, vader en Hielke. „Ik... ik brandde mijn mond aan een hete aardappel.”

„Doe in het vervolg een beetje normaal, hè?” vermaande Klinkhamer. „Wij willen graag rustig eten.”

’s Middags kwamen Louw en Anton weer vragen of ze mee uit varen mochten.

„Dat hoef je toch niet te vragen?” riep Sietse verbaasd.
„Maar het staat wel beleefd,” gaf Louw lachend als antwoord.
Dus gingen ze weer in de Kameleon en voeren naar de Woudaap.

Kees had de scheur in de parasol dichtgeplakt en zat nu prinsheerlijk onder het kleurige doek te wachten op zijn vrienden. „Wat zeggen jullie ervan?” vroeg hij trots naar de parasol wijzend.

„Jij lijkt net een pad onder een paddestoel,” riep Sietse.
Kees keek verontwaardigd, maar Hielke prees hem, omdat de scheur netjes was dichtgeplakt.

„Neem hem mee, Kees. Dan zitten we lekker beschermd tegen de hete zon.”

„Dat had ik ook gedacht,” antwoordde Kees en hij bracht de parasol aan boord en hield haar als een beschermend dak boven de vrienden.

„Onder moeders paraplu!” begon Louw te zingen.
De Kameleon voer het meer op, waarbij die grote, varende parasol veel bekijks had. De mensen vonden het grappig en Kees glunderde bij al die belangstelling.

Aan de andere kant van het meer waren jongens uit Jonkersveen die de vertoning belachelijk vonden en met modder begonnen te gooien. Met de parasol weerde Kees

het bombardement af, maar het doek werd wel vuil. Sietse stuurde naar het midden van het meer en daar dompelde Kees de parasol in het water. De modder ging vrij vlot van het doek af en Kees kon het natte scherm weer trots omhoog houden.

Er kwam een groot motorjacht op hen af.

„Die wil ons omver varen!” waarschuwde Louw.

De Kameleon ging opzij en het jacht voer voorbij.

De bestuurder liet de boot stoppen en voer dan achteruit. De „Avanti”, zo was de naam van de boot, kwam naast de Kameleon.

Een meneer kwam aan de reling en riep: „Jullie hebben die parasol gestolen. Ik roep de politie. Het moet afgelopen zijn met al die diefstallen uit de boten.”

„Het is mijn parasol,” antwoordde Kees. „Ik heb hem gekregen van de baas van het Paviljoen!”

„Daar geloof ik niets van,” brieste de man en hij liet de hoorn van zijn boot klinken om de aandacht te trekken van de bemanning van de politieboot die bij het eiland lag.

„We gaan een grap uithalen,” zei Sietse en hij liet de Kameleon snel verder varen. De luid toeterende „Avanti” zette meteen de achtervolging in. De politieboot begon ook te volgen. Die bootrace trok natuurlijk veel belangstelling.

Tenslotte kwam een vloot van boten naar de Woudaap varen, want daarheen richtte Sietse de steven.

Dijkstra stond verbaasd naar de komst van al die boten te kijken. Drommels, wat moest dat betekenen? Zaten ze met z'n allen de Kameleon achterna? Hadden de kwajongens iets uitgevoerd dat niet door de beugel kon?

En dan legde de Kameleon aan en sprong Kees op de wal met zijn zonnesherm, roepende: „Vader, die man wil mijn parasol afpakken!”

De eigenaar van de ‚Avanti’ kwam ook aanleggen, sprong op de wal en riep: „Hij heeft dat ding van mijn boot gestolen.”

Dreigend kwam hij op vader en zoon Dijkstra af om zijn vermeend bezit zonodig met geweld terug te nemen.

„Geef dat ding ogenblikkelijk hier!” commandeerde hij op gebiedende toon.

Zoiets kon je tegen de nogal driftige Dijkstra beter niet zeggen. Onze molenaar begon zich zichtbaar op te winden. Zijn hoofd werd rood en met gebalde vuisten kwam hij op de indringer af.

Kees die achter zijn vader stond met de parasol boven zijn hoofd, ging iedere stap met hem mee en dat gaf een heel grappig effect. Deed Dijkstra een stap naar voren dan deed Kees dat ook! Ging Dijkstra een paar passen opzij dan deed

Kees het ook. Het leek wel alsof Kees parasoldrager was voor een rijke sultan. Nauwkeurig zorgde hij ervoor dat het zonneschermboven het hoofd van zijn vader bleef.

„Ga van mijn erf af!” bulderde Dijkstra tegen de opdringerige meneer. „U krijgt de parasol niet! Die is van m’n zoon!”

„Dit is uw erf niet. Dit is een openbare weg,” riep de meneer.

„Ik eis m’n parasol terug!” Hij deed een poging om langs Dijkstra te dringen en Kees te bereiken, maar de kordate molenaar duwde hem hardhandig terug, roepende:

„Verdwyn van mijn particuliere openbare weg of ik laat u kopje onder duiken in het meer! Hé daar, politie. Kom even helpen. Dit gaat niet goed.”

Op aanraden van Sietse had de brigadier van de politieboot met het Paviljoen gebeld en wist hij reeds hoe Kees aan de parasol was gekomen.

„Meneer,” zei de brigadier op gezaghebbende toon. „Die parasol is niet van u. Die jongen heeft hem cadeau gekregen bij het Paviljoen. U vergist zich. En waarom maakt u zich zo druk om zo’n parasol?”

„Daar gaat het niet om,” verdedigde de meneer zich. „Maar ik wens niet bestolen te worden. Al die diefstallen beginnen zoetjes aan de spuigaten uit te lopen. Maar als u zegt dat ik mij vergis, bied ik m’n excuses aan.”

„Hoera,” riep Kees. „De boeren hebben overwonnen!” Daarbij maakte hij potsierlijke danspassen met steeds de parasol boven het hoofd van zijn vader. Iedereen lachte, zelfs

de eerst zo boze meneer.

Dijkstra keerde zich verontwaardigd naar zijn zoon en vroeg: „Krijg je het weer? Word je niet goed?”

„Ik zag dat u zich nogal kwaad maakte,” zei Kees. „En daarom probeerde ik uw hoofd koel te houden door u tegen de zon te beschermen.”

„Houd jij jezelf maar koel met dat onrust veroorzakende ding,” bromde Dijkstra. „Kijk eens wat een oploop jij veroorzaakt hebt. Alle boten komen hierheen. Verdwijnt met dat ding of ik maak er brandhout van.”

Kees ging gauw de Kameleon in en de jongens voeren weer het meer op met het kleurige zonnescherm boven hun hoofden.

„Wat zei je vader, Kees?” vroeg Louw.

„Hij dreigde van de parasol brandhout te maken. Maar dat kan niet, want er zit geen hout aan,” grapte Kees.

„En waar varen wij zo snel naar toe, Sietse?” vroeg Hielke toen zijn broer de Kameleon vol gas gaf.

„Ik wil even kijken of de jongens uit Jonkersveen nog aan de overkant zijn. Dan kunnen wij hen dat gooien met modder eens voorgoed afleren.”

„Maak je niet dik om een beetje modder,” suste Hielke. „Het draait toch weer op vechten uit. Het is toch veel te mooi weer

om ruzie te maken?”

„We zullen wel zien,” mompelde Sietse. Hij zag de boot van de Jonkersveners liggen en stuurde er recht op af. Maar in plaats van ontvangen te worden met kluiten modder, wenkten de Jonkers’ onze schippers om naderbij te komen.

„Ik geloof dat zij hulp nodig hebben,” zei Hielke.

„Er ligt een jongen in het gras,” ontdekte Louw. „Is hij ziek?”

„Misschien is het een valstrik,” waarschuwde Anton. „Ze lokken ons aan wal om er dan op los te slaan.”

„Wij laten ons niet slaan,” bromde Sietse en hij liet de Kameleon aanleggen.

Het bleek dat de jongen die in het gras lag, was bevangen door de warmte. Hij had overgegeven en lag met gesloten ogen alsof hij sliep. Kees hield de parasol boven hem en dat scheen de patiënt goed te doen. Hij sloeg de ogen even open en knikte.

„Wat is er gebeurd?” vroeg Hielke.

„Joop lag te slapen,” vertelde een van de jongens. „Maar begon plotseling over te geven. Hij hapte naar lucht en kreeg het erg benauwd.”

„Dat komt door de warmte,” dacht Kees. „Leg hem in de boot, dan houd ik de parasol boven hem en brengen we hem gauw naar huis waar de dokter hem kan helpen.”

Dat vonden ze allemaal een goed plan en zo duwde de Kameleon weldra de boot met de patiënt onder de parasol, naar Jonkersveen. De vrienden van de zieke wuifden hem koelte toe met baddoeken. Dat deed hem goed en toen de boten in Jonkersveen achter het huis van de patiënt aanlegden, sloeg hij de ogen open en zei: „Ik wil naar bed. Ik ben misselijk.”

In de tuin zaten zijn ouders die geweldig schrokken toen zij hun zoon zo ziek zagen thuiskomen. De jongen werd het huis binnengedragen en zijn vader waarschuwde de dokter. Die kwam meteen en constateerde dat er sprake was van een zonnesteek. Het slaapkamertje werd verduisterd en nadat de patiënt een paar pilletjes had gekregen, moest hij zoveel mogelijk met rust worden gelaten.

De dokter, die zelf ook een enthousiast watersporter was, herkende de schippers van de Kameleon. „Ha, vrienden, heeft de Kameleon voor het ziekenvervoer gezorgd?” vroeg hij.

„Ja, dokter. En we hebben steeds een parasol boven de zieke gehouden. Dat was goed, hè?” riep Kees trots.

„Dat was uitstekend,” prees de dokter en tegen de ouders zei hij: „Laat uw zoon rustig slapen. Morgen zal hij wel een stuk beter zijn. Maar hij moet voorlopig wel uit de zon blijven.

Mochten er zich onverhoopt complicaties voordoen, waarschuwt u mij dan?”

De dokter vertrok en de vader kwam onze vrienden bedanken voor de hulp.

„Geen dank,” vond Sietse. „Wij helpen graag.”

De Kameleon zou vertrekken, maar dan riep de vader:

„Wacht, ik heb nog iets voor jullie!” En hij kwam onze schippers een kartonnen doos met pruimen brengen. „Van onze eigen boom,” zei de man. „Ze zijn reuze heerlijk!”

Kees proefde er een en stemde volmondig met de royale gever in dat de pruimen inderdaad heerlijk waren.

Sietse stuurde de Kameleon naast de boot van de Jonkersveners. „Kom erbij, mannen,” lachte hij. „Eerlijk zullen we alles delen.”

Voor ieder bleken er zeven pruimen te zijn en toen bleef er nog eentje over.

„Die is voor mij,” riep Kees begerig. „Want ik zorgde voor de parasol.” Daar werd om gelachen en Kees mocht zijn gang gaan.

Bij het naar huis varen, werd er van de pruimen gesmuld. Op aanraden van Sietse bewaarde Kees de pitten om ze bij de Woudaap te planten. Stel je voor dat er een grote boom uit zou groeien. Dat zou fantastisch zijn, want de pruimen waren

inderdaad reuze lekker.

Aangekomen bij de Woudaap riep Sietse naar Dijkstra: „Hier is Kees met zijn pruimenparasol.”

„Wat betekent dat nu weer?” vroeg Dijkstra nors.

„U krijgt heerlijke pruimen,” vertelde Sietse. „Kees heeft ze verdiend met de parasol. Hij gaat de pitten planten, dan kunt u over enige jaren heerlijke pruimen plukken.”

„Dat zou een wonder zijn,” riep Dijkstra. „Als er wat te plukken valt, is Kees toch iedereen te vlug af.”

„Nou en?” vroeg Kees. „Het zijn toch mijn pitten?!”

„Jouw pitten?” spotte Dijkstra. „Ik wilde dat jij eens wat meer pit had!”

„We moesten maar eens gaan,” vond Sietse en hij liet de boot vertrekken. „Die twee maken nu al ruzie over het plukken van pruimen waarvan de boom nog geplant moet worden. Is het niet grappig?”

„Ja, je kunt hier wel lachen,” stemde Anton mee in.

„En we moeten zorgen dat we blijven lachen,” riep Louw en hij lachte luid. Dat deden de anderen ook!

HOOFDSTUK IV

De warm geklede dames

's Avonds kwam Gerben in de smederij met een tekeningetje voor een trechtervormige mand zonder bodem. „Kijk, Klinkhamer, ik wilde graag zoiets gemaakt hebben. Het is rond en van onderen zestig centimeter in doorsnee en van boven negentig centimeter. De ijzeren spieltjes moeten ongeveer een meter lang zijn en tien centimeter uit elkaar staan.”

„Juist. Een trechtervormige mand,” begreep Klinkhamer. „En moet er geen bodem in?”

„Dat is niet nodig, ik zet het ding in het weiland en vul het met aardappelschillen en groente-afval voor de schapen. Als ik dat voer op de grond strooi, wordt de helft vertrapt.”

„Het wordt dus een ronde ruif,” riep Sietse.

„Heel goed, Sietse,” prees Gerben. „Jullie kunnen binnenkort wel reclame maken voor jullie ronde ruivenfabriek! Dan krijgen de boeren de ruivenepidemie en willen ze allemaal zo'n ding hebben.”

„Het is niet gek bedacht,” vond Klinkhamer. „Maar zeg liever

niets over een ruivenfabriek tegen die deugnieten, want zij zijn er best toe in staat om zoiets met grote letters op de muur te kalken.”

„Ik ben wel wijzer,” riep Hielke, „want dan moeten we ons in het zweet werken om de muur weer schoon te boenen.”

„Tja, ik had vanmorgen ook nog een gekke ervaring,” vertelde Gerben. „Er kwam een man op de boerderij vragen of er nog iets te koop was. Ik koop en verkoop van alles zei hij. Heeft u dan een winkel? vroeg ik. Nee! Ik heb een volkswagenbusje, ik ben straathandelaar! Zo, zo, zei ik, en wat kost een straat zo gemiddeld? Begint die man te schelden. Hij was zwaar beledigd, maar onze brave Kara kan niet tegen dat gescheld en joeg hem het erf af. En weet u waarmee die man toen dreigde? Hij zou een klacht indienen bij de Kamer van Koophandel, omdat ik hem belemmerde in het uitoefenen van z’n bedrijf.”

„Het is toch niet waar?” riep Klinkhamer verbaasd.

„Tja,” zei Gerben, „nu weet ik het zelf ook niet meer.”

Lachend verliet hij de smederij.

Klinkhamer schudde zijn hoofd. „Die Gerben... nou ja...”

Er holde iemand in trainingspak langs de smederij. De jongens gingen kijken en konden aan vader vertellen dat het Geitenbreier was die schijnbaar aan sport deed.

„Hij is zeker bang dat hij te dik wordt,” zei Klinkhamer. „Dat komt ervan als je de hele dag niets anders doet dan kletsen en kwekken. Een mens moet beweging hebben, dat is goed voor zijn bloedsomloop. Maar of een beetje hardlopen helpt, betwijfel ik!”

„Geitenbreier gaat de polderdijk op,” riep Hielke. „Dat is voor het eerst dat er een ,geit’ op twee poten de dijk afrent.” „Vergeet het maar,” lachte Sietse, „als de ,Geit’ bij de Woudaap is, heeft hij er al meer dan genoeg van.”

Een halfuurtje later reed Gerben met zijn auto voorbij en naast hem zat... de ,Geit’.

„Zagen jullie dat?” riep Sietse. „Gerben rijdt met de ,Geit’ naar het dorp. Zou hij ook lid zijn van de Geitenclub?” Daar moest Klinkhamer hard om lachen.

„Gerben is een felle tegenstander van herrie. De ,Geiten’ weten alles beter, maar zonder grazen, geen melk.”

Daar kwam Gerben reeds terug en stopte bij de smederij. „Ik moest de grootste prater aller tijden naar huis brengen,” vertelde hij Klinkhamer. „Meneer was uitgeput door het hardlopen. Ik heb me verkeken op de afstand, hijgde hij tegen mij. Nou ja, wat doe je dan? Je brengt de man naar huis. Ofschoon hij tegen auto’s is, had hij geen enkel bezwaar tegen het rijden in mijn dure ,heilige koe’. Op het plein stapte

Geitenbreier uit en vroeg wat hij mij schuldig was. Het is niet mijn gewoonte om daar geld voor te vragen, maar omdat Geitenbreier bleef mekkeren, zei ik tegen mijn principe in: geef maar een rijksdaalder voor de benzine. Jullie hadden zijn gezicht eens moeten zien. Hij keek zo zuur alsof hij een slok azijn naar binnen kreeg. Hij begon in zijn zakken te voelen en zei...”

„Ik heb de verkeerde broek aan,” riepen Hielke en Sietse.

„Hoe weten jullie dat?” vroeg Gerben verbaasd.

De jongens vertelden over de vier bouten die de ,Geit’ ook niet had kunnen betalen.

„Maar,” zei Hielke, „de volgende morgen bracht Anton het geld. Dus krijg jij morgen de rijksdaalder... misschien...”

„Ja, ja,” lachte Gerben. „Dat zei de man ook die beweerde de volgende dag rijk te zijn. Hij moest enkel nog een prijs in de loterij winnen en misschien... was het raak! Maar ik zal jullie nog een mooi verhaal vertellen. Bij mij in de straat heeft een merkwaardige familie gewoond. Alle avonden gingen zij schatrijk naar bed. Dan speelden vader en de kinderen het volgende spelletje. Vader vertelde een verhaal over het kopen van een groot schip van acht miljoen gulden en zei dan: maar hoor eens, jongens, zo’n duur schip kopen wij niet. Dus besparen we acht miljoen gulden. En met de illusie dat zij

acht miljoen over hadden gehouden, gingen ze naar bed. En nu ga ik weer gauw naar mijn hofdame en de kleine prinses. Tot ziens.” Gerben vertrok en Klinkhamer sloot de deuren van de smederij. De werkdag was weer lang genoeg geweest. De volgende morgen kwam Sietse aan de ontbijttafel en riep: „Oef, wat is het warm! Ik zweet nu al en ik heb me pas gewassen.”

„Zeker met heet water?” plaagde Hielke.

Sietse keek hem aan en vroeg: „Droog jij je nooit af?”

„Natuurlijk wel!”

„En de druppels staan op je voorhoofd?!”

„Dat is zweet, jô.”

„Zie je wel! Wat zeur je dan over heet water?”

„Rustig, jongens,” maande Klinkhamer. „Blijf kalm, wind je nergens over op en doe alles zonder haast. Dat is het beste middel tegen de warmte.”

„Of ga tot je kin in het water,” was de raad van Sietse.

„En dan onder Kees z’n parasol,” vulde Hielke aan.

Louw en Anton klaagden ook al over de warmte toen ze bij de smederij kwamen.

„Wat een geluk dat we hier op zo’n groot meer kunnen varen,” vond Anton. „Met deze warmte is het op het water lekker koel.”

„Vergeet het maar,” riep Sietse. „De boot wordt straks zo heet, dat je het ijzer niet meer kunt vasthouden.”

„Ja!” viel Louw hem bij. „Dan glijdt de boot sissend in een wolk van stoom over het water. De uitvinding van de eeuw. Een super-stoom-straal-boot!”

Anton moest er om lachen en beweerde dat hij zoiets graag eens zou willen meemaken.

„Goed, dan gaan we,” riep Sietse en ze gingen naar het boothuis. De Kameleon werd gestart en de schippers voeren het meer op richting Woudaap. Daar zat Kees onder zijn parasol. De Kameleon legde aan, maar Kees deed geen moeite om op te staan.

„Ga maar door,” riep hij. „Ik blijf hier lekker liggen.”

„Luiard,” schold Sietse. „Leen ons de parasol even.” Die vraag was natuurlijk overbodig, want Kees hield de parasol voor zichzelf.

De Kameleon voer verder. Hielke maakte zijn zakdoek nat en legde knopen in de vier punten. Het zo ontstane mutsje zette hij op zijn hoofd. Dat voorbeeld werd door de anderen nagedaan. Met hun natte zakdoekmutsen op het hoofd naderden de jongens de boerderij van Jellema.

Gerben stond op de wal te kijken.

„Hallo, watergekoelde schippers, willen jullie mij een dienst

bewijzen? Ik moet twaalf dames gaan halen. Ze zijn nogal dik gekleed en lopen de kans bevangen te raken door de warmte. Daarom wil ik ze naar de boerderij brengen.”

„Ha, ha,” lachte Anton. „Dames met warme kleren aan in deze hitte? Hoe kunnen ze zo stom doen?”

„Lopen ze voorbij de stenen brug?” vroeg Sietse.

„Juist, Sietse. Vaar je de praam er even heen?”

De Kameleon ging de praam duwen. Gerben knikte goedkeurend toen de boten met flinke snelheid naar de stenen brug voeren. Anton ging staan om uit te kijken, maar hij zag nergens een groepje dames.

De Kameleon begon weldra vaart te minderen en dan legden de boten aan. Anton beklom als eerste de dijk en keek verbaasd om zich heen. Nergens viel er een dame te bekennen.

Gerben en de vrienden liepen naar het hek van een weiland. Daar riep Gerben luid: „Skiep, skiep, skiep!”

Uit de ondiepe greppels in het weiland rezen schapen omhoog en kwamen langzaam naar het hek. Gerben ging ze tellen, het waren er twaalf, dus het klopte. Gerben pakte het voorste schaap en trok het mee tot in de praam. De andere schapen volgden, waarbij de jongens ervoor zorgden dat geen van de dieren langs de dijk kon vluchten. De schapen hadden

al meerdere malen in de praam gevaren, zij bleven dan ook rustig staan toen de boten teruggingen naar de boerderij.

„Waarom zet je geen parasol op de rug van ieder schaap?”

vroeg Louw. „Dat zou hen beschermen tegen de felle zon.”

„Maar het zou gevaarlijk zijn bij een windhoos,” fantaseerde

Anton. „De parasol zou het schaap de lucht in trekken.”

„Tja, jongens,” zei Gerben, „het drijven van een boerderij is

niet eenvoudig. Er zitten heel wat haken en ogen aan ons vak.

Want de dieren rekenen erop dat de baas voor hen denkt. En

dat doe ik met plezier, want de dieren zijn mijn beste

kameraden!”

Ze hadden de boerderij bereikt en Gerben waarschuwde

Sietse om nog niet aan te leggen, want er naderde een auto.

Twee meter uit de wal liet Sietse de boten drijven. De

schapen hadden de boerderij reeds herkend en drongen

onrustig naar het zijboord. Dan snorde de auto voorbij en gaf

Gerben het sein om aan te leggen. De praam schoof langs de

wal en de schapen sprongen eruit en holden de dijk over naar

de boerderij. Daar zochten ze dekking tegen de warme

zonnestralen onder het afdak van de wagenloods.

„Zo, jongens,” riep Gerben, „de dames hebben hun

rusthoekje gevonden. Ik zal hen water en voer geven. Dan

kunnen ze hier een tijdje logeren, want met deze warmte is

het niet verantwoord om onze wolgevers in de felle zon te laten lopen. Jaren geleden hadden we een hittegolf, waardoor de aardbol zoveel warmte uitstraalde dat de regen verdampt was, voordat het water de grond raakte. Die toestand heeft drie dagen geduurd. Wanneer je op handen en voeten kroop, ging je onder de regen door en bleef je droog. Het was wel gek om te zien, al die kruipende mensen. Maar ja, zo iets gebeurt misschien maar eenmaal in de eeuw.”

„Of misschien wel nooit,” merkte Sietse spottend op.

„Als jij brutaal wordt, Sietse Klinkhamer, krijg jij straks geen koele drank!” dreigde Gerben.

„Waar moet het drinkwater voor de schapen in, Gerben?” vroeg Hielke.

Gerben trok een kuip uit een hoek van de loods en zette die bij de schapen. Met de slang uit de garage werd de kuip gevuld. De schapen kwamen meteen drinken, evenals Kara die rustig tussen de schapen ging staan, want hoewel schapen erg bang zijn voor honden, waren ze met Kara goede maatjes. Gerben duldde geen vijandschap tussen de dieren.

Het paard graasde vredig tussen de koeien, de varkens lagen bij de kippen en eenden en wat voor een gemengd gezelschap je ook van de dierenwereld maakte, nergens viel er van enige agressie iets te bespeuren. De mensen met al

hun ruzies kunnen nog veel van de dieren leren, was de stelling van Gerben en dat bewees hij op de boerderij. Gerben ging gras uit het weiland halen. Dat voer was welkom bij de schapen, maar zij liepen er wel op te trappen, toen het op de grond lag.

„Kijk,” wees Gerben, „daarvoor moet ik nu een ronde ruif hebben. Is jullie vader er al aan bezig?”

„Ik denk dat de ruif vandaag wel klaar is,” zei Hielke. „Wij zullen hem brengen zodra het kan.”

„Afgesproken, Hielke! En nu gaan we een koele drank halen.”

De jongens volgden Gerben naar het woonhuis van de boerderij. In de grote keuken begroetten zij Jellema en zijn vrouw.

„Deze groep uitgedroogde bavianen hebben bij het vervoer van de schapen veel dorst gekregen. Heeft u nog gloeiend hete koffie of thee, mevrouw Jellema?” vroeg Gerben.

„Noem je dat een koele drank?” riep Sietse spottend.

„Wel, jongens, ik heb karnemelk, die lekker fris en koud is,” bood mevrouw Jellema aan. „Dat hebben jullie zeker wel liever, nietwaar?”

„Alstublieft,” zei Louw en zijn vrienden knikten instemmend. Mevrouw ging vier glazen vullen. Jellema vertelde dat het bij

de boeren gewoonte was om iets warm te drinken, ook al heerste er een hittegolf.

„Juist,” stemde Gerben mee in, „want koud drinken is niet goed als je erg warm bent. Dan moet de koffie zo heet mogelijk zijn, zodat het zweet je aan alle kanten uitbreekt. Hoe meer je zweet, hoe beter, want dat gaat verdampen en daardoor koel je af. Het werkt net zoals wanneer je water op gloeiend ijzer gooit. Gooi je evenwel teveel water op het ijzer dan koelt het te snel af en wordt het bros of veel te hard. Dat overkwam Meindert Vogelzang ook. Hij werkte in het hooiland en omdat het heel warm was, droeg hij steeds een kort broekje. De zonnestralen schenen onbelemmerd op zijn vel. Hij werd extra warm en dronk toen zeven koppen hete koffie. Daardoor begon hij te zweten tot de damp eraf sloeg. Het gevolg was een veel te snelle afkoeling, waardoor zijn vel hard werd. Het was alsof hij in een harnas stond. Hij kon zijn armen en benen bijna niet meer bewegen en buigen kon hij zich al helemaal niet.”

„Dus ging hij naar de dokter,” vervolgde Sietse het verhaal. Gerben keek verontwaardigd. „Wel, Sietse Klinkhamer, vertel jij het dan maar verder.”

„De dokter smeerde de man vol met zalf,” fantaseerde Sietse. „Daardoor werd het vel zacht en kon hij zich weer gewoon

bewegen!”

„Zo dom heb ik het nog nooit gehoord!” riep Gerben uit.
„Als je zalf smeert op een gloeiend hete huid, begint de zalf te braden net als bak- en braadvet. Meindert zou dan geroosterd en gebakken zijn, klaar voor consumptie. Bah, Sietse, jij maakt er wel een smakelijke vertoning van. Maar onze dokter is gelukkig een heel verstandig en kundig man. Hij wist meteen wat hem te doen stond. Hij groef een grote kuil in de tuin en daarin moest Meindert gaan liggen, waarna hij bedekt werd met koele modder. Zo lag hij begraven met alleen zijn hoofd nog boven de grond. Blijf maar rustig liggen, Meindert, zei de dokter. Het kan wel enige uren duren, maar zodra jij je armen en benen weer kunt gebruiken, kruip je onder de modder vandaan en kun je naar huis gaan. En daar lag Meindert in de tuin met alleen z’n hoofd zichtbaar. Patiënten die bij de dokter op bezoek kwamen, schrokken zich een hoedje bij het zien van een hoofd in het grasveld. Meindert werd een hele attractie. Iedereen kwam naar hem kijken. Hij vond het enorm vervelend en probeerde halsstarrig z’n armen en benen te bewegen. Maar het lukte nog steeds niet. Pas laat in de avond begon de stijfheid uit z’n lichaam weg te trekken en kon hij uit de kuil kruipen. Daar stond hij in z’n korte broekje, zwart van de modder. Hij rilde van de kou.

Naar huis, dacht hij en begon hard langs de weg te hollen. In het dorp schrok iedereen van die bemodderde man.

Vrouwen gilden en kinderen riepen om hulp.

Veldwachter Zwart ging het spook op de fiets achterna. Door het harde lopen kreeg Meindert het warm en om de modder weg te spoelen, dook hij voorbij het meubelmagazijn in de vaart. Zo werd hij schoon, maar toen hij op de wal klauterde, stond Zwart daar en gaf hem een bekeuring wegens het zwemmen in verboden water. Meindert probeerde Zwart te vermurwen door hem alles uit te leggen, maar Zwart zei: „ik heb niets te maken met jouw verstijvingen, ik zag je zwemmen zo lenig als een paling, dus houd je smoesjes maar voor de koekkoeklussie!” Zo zie je maar wat je kunt overkomen tijdens een hittegolf!”

De jongens lachten om het malle verhaal en Louw vroeg:

„Wat is koekkoeklussie, Gerben?”

„Dat is een koekkoek, die koek lust...”

„O wacht!” riep mevrouw Jellema. „Ik vergat de jongens een stuk koek te geven.”

„Doet u geen moeite, mevrouw,” riep Hielke, „wij hebben al heerlijke karnemelk.”

Mevrouw Jellema gaf toch aan ieder een flink stuk Friese koek en dat ging erin als... juist... als koek!

Gerben had nog iets te doen bij de schapen. Hij plaatste enige hekken voor de wagenloods, zodat de ‚dames’ er niet vandoor konden gaan. De jongens hielpen hem, terwijl de hond Kara toekeek.

„Had je deze hekken niet meteen moeten plaatsen?” vroeg Sietse. „Toen wij nog in de keuken zaten, hadden de schapen wel van het erf kunnen lopen.”

„Wel nee, Kara bewaakt het erf,” verzekerde Gerben hem. „Zonder zijn toestemming komt er niemand de poort uit, zelfs geen schaap.”

Chantel en haar dochtertje Anna-Renate kwamen ook bij de schapen kijken. Chantel voerde hen stukjes brood, maar dat wilde Anna-Renate doen. Gerben tilde haar over het hek en daar stond ze te midden van de schapen het brood uit te delen. Het was een leuk tafereeltje, dat kleine meisje tussen die weldoorvoede wolgevers.

Renate bleek helemaal niet bang te zijn en dat was volgens Chantel geen wonder, omdat zij een dochter van Gerben was. „Juist,” pochte Gerben. „Ik ben de onverschrokken ridder van Friesland. Als mijn bloed begint te koken ben ik...”

„Koekkoeklussie,” riep Sietse.

„Dat is een belediging, Sietse Klinkhamer. Zal ik je even op je hoofd in de drinkbak zetten?”

Daar voelde Sietse niets voor, hij holde gauw het erf af. Zijn vrienden namen ook afscheid. „Tot ziens, Gerben. Bedankt voor de koele dronk.”

„Vergeten jullie niet de ruif te brengen?” riep Gerben hen na.

„Het komt in orde,” beloofde Hielke en dan voer de Kameleon weer het meer op. Er was weinig wind, de meeste zeilboten lagen aan de wal. Ook het motorjacht Avanti lag in de opening tussen twee rietkragen. Op de wal had de eigenaar een tent neergezet, die aan één kant open was. Daarin zaten hij en zijn vrouw in een boek te lezen. Zij zagen niet dat er naast hun jacht een bootje met aanhangmotor had aangelegd. De twee jonge mannen die daarin zaten, probeerden een fraai vernikkeld anker los te maken.

Onze schippers in de Kameleon voeren er snel naar toe en riepen: „Pas op, meneer van de Avanti, er zijn dieven aan boord!”

De meneer schrok, hij wierp zijn boek in het gras en holde de loopplank op. De twee dieven waren reeds gevlucht.

„Houdt ze tegen, jongens!”

„Dat heeft geen zin,” riep Sietse. „Zij hebben niets meegenomen. Zij probeerden het anker te stelen, maar kregen daarvoor niet de tijd.”

Het bootje van de twee boosdoeners voer heel snel en verdween in het kanaal.

„Jammer, dat ze niet gepakt zijn,” vond de meneer. „Jullie worden wel bedankt voor het tijdig ingrijpen!”

„U moet het mooie, glimmende anker opbergen,” zei Hielke. „Het trekt dieven aan!” En die raad volgde de meneer meteen op.

De Kameleon voer terug naar huis en werd even later vastgelegd in het boothuis.

Bij het uitstappen zei Louw: „Ik weet nog niet of ik vanmiddag weer meega. Het is bloedheet. Ik ga liever wat in de schaduw zitten.”

„Dan kom ik bij je zitten,” riep Anton.

„Wij blijven ook thuis,” merkte Sietse op. „Tot morgen.”

In de smederij stond Klinkhamer met opgestroopte mouwen bij een bankschroef te werken.

„Heeft u het niet warm, vader?” vroeg Hielke.

„Wel nee, m’n jongen. De zonnestralen komen hier niet binnen, dus kunnen ze mij niet warm maken. Vroeger droegen de mensen extra veel kleren als het warm weer was. Dan konden de zonnestralen hun huid niet verwarmen en bleven ze koel! Dus zorg ervoor dat de zonnestralen je huid niet beschijnen dan zul je geen last van de warmte hebben.”

„Dan zullen wij een tent op onze boot moeten bouwen,” zei Sietse. „Of we moeten een parasol kopen.”

„Of gewoon thuis blijven,” meende Klinkhamer. „Jullie mogen de nieuwe ruif wel een kwastje verf geven.”

„Ai, de ruif is al klaar,” ontdekte Hielke en de jongens bekeken met bewondering het werkstuk. Vader was een prima vakman dat hij zo’n ruif zo vlug en zo netjes kon maken. En zij namen zich voor het werkstuk zo mooi mogelijk te schilderen. Maar eerst ging de familie Klinkhamer eten. Jawel, warm eten en dat bij die hitte. Na afloop kon moeder Klinkhamer tevreden zijn, er was geen kruimel over. Het gevolg was wel dat haar man en de jongens in slaap vielen. Een uiltje knappen na een stevige maaltijd bij extreem warm weer was toch een logisch gevolg van alle inspanningen, nietwaar?

Totdat Sietse in zijn slaap van zijn stoel rolde. „Grijp hem!” riep hij.

„Dat hoeft niet, jij ligt al,” lachte Hielke.

„Nee, jô, ik bedoel de ‚Geit’, hij wil...” Sietse werd nu pas goed wakker.

„Wat is er, zoon, droomde jij?” vroeg Klinkhamer.

„Ja, ik was aan het vechten met een ‚geitekop’. Hij wilde de smederij stelen. En de grote kop, vrat alles op...”

„En wie heeft de strijd gewonnen?” vroeg Hielke.

„De droom was nog niet afgelopen,” zei Sietse. „Maar gelukkig werd ik wakker. Maar als Geitenbreier nog één keer in de smederij durft te komen, begin ik te steigeren.”

„Weet je wat jij moet doen, Sietse?” raadde Klinkhamer hem aan. „Jij moet nooit meer naar het gemekker van hem luisteren, want dat grijpt jou te veel aan. Doe wat je zelf goed lijkt en laat de mensen kletsen. Als je volgens die regel leeft, zit je altijd goed!”

„En als je goed zit, val je niet van je stoel,” grapte Hielke.

„Je zuster,” bromde Sietse, maar dat sloeg nergens op, want zij hadden immers geen zuster.

„Geen ruzie maken, jongens,” maande Klinkhamer en hij stond op en ging aan het werk.

HOOFDSTUK V

Het bezoek van Willem

Hielke en Sietse kregen van vader een blik met grijze verf om de ruif te schilderen. Eerst schuurden zij het ijzer goed schoon en brachten vervolgens de ruif in de schaduw van de pereboom. Daar werd het werkstuk keurig grijs geschilderd. Ze gebruikten sneldrogende verf en daarom gingen de jongens de kwasten meteen schoon spoelen in terpentine.

„Is het karwei klaar?” vroeg Klinkhamer. „Goed zo! Als de verf droog is, kan de ruif naar Gerben worden gebracht.” „Het komt in orde,” riep Sietse. „Wij gaan onder de pereboom liggen wachten tot de verf niet meer kleeft!” Door niemand gestoord lag het tweetal heerlijk in de schaduw. Hoe lang zij daar gelegen hebben, zou ik niet kunnen vertellen, het is trouwens ook niet belangrijk, maar op een gegeven moment werden zij wakker, doordat iemand hen riep. Ze openden hun ogen en zagen een roeiboot die voor de wal lag, er zat een jongeman in.

„Weten jullie waar Geitenbreier woont?” vroeg hij. „De familie Geitenbreier heeft hier in de gemeente een woning

gehuurd.”

„Ben jij soms een broer van Anton?” vroeg Hielke. „Je lijkt op hem.”

„Juist! Ik ben Willem Geitenbreier.”

Hielke en Sietse liepen naar de kant.

„Ai, Willem,” riep Sietse, „Jouw overhemd is kletsnat van het zweet! Heb je lang geroeid?”

„Ik ben het meer overgevaren. Deze boot heb ik gehuurd in Jonkersveen en straks moet ik weer terug.”

„Dan duwen wij je wel met onze motorboot,” bood Hielke hem aan. „In deze warmte is het geen doen om over het meer te roeien.”

„Als jullie dat willen doen, dan heel graag, jongens! Eerlijk gezegd, kreeg ik er al een beetje spijt van dat ik mij zo heb ingespannen om hiernaar toe te gaan. Maar ik heb net m'n diploma gekregen van bouwkundig opzichter en ik ga trouwen. Dus dat wil je dan wel graag even aan je familie vertellen, nietwaar?”

„Wel gefeliciteerd, Willem. Wij brengen je wel naar je ouders.” De Kameleon werd uit het boothuis gehaald en ging de roeiboot naar het dorp duwen.

Achter het huis van Vrolijk zaten Louw en Anton onder een zonnesherm. Zij keken verrast toen de Kameleon naderde.

En dan herkende Anton zijn broer! „Ha, die Willem. Wat fijn dat je komt. Ik ben reuze blij je weer te zien.”

Willem was ook verheugd en Anton kwam bij hem in de boot.

Louw klom in de Kameleon en dan voeren ze verder naar het huis van Geitenbreier. Daar was op het erf bij de waslijn mevrouw Geitenbreier bezig met het binnenhalen van het wasgoed.

„Moeder! Hier is Willem!” riep Anton.

Mevrouw Geitenbreier reageerde heel blij en verwelkomde Willem hartelijk.

„Moeder, ik ga trouwen en ben geslaagd voor bouwkundig opzichter,” jubelde Willem opgetogen.

„O wat fijn, jongen. En met wie ga je trouwen?”

„Met de dochter van de baas, moeder. Ik sta bij haar vader in een heel goed blaadje en later ga ik de zaak van hem overnemen. Is dat niet geweldig? Thea en ik willen nu zo gauw mogelijk trouwen!”

„Dan kan jij ons maandelijks wel een toelage sturen!” klonk de stem van de ‚Geit’. Hij stond in de tuindeur van de achterkamer en had alles gehoord. Hij vervolgde: „Als mede-eigenaar van een goed beklante timmerzaak krijg jij genoeg geld om er je ouders af en toe iets van te sturen.”

„Wat!” riep Willem kwaad. „Denkt u alweer aan geld? Zorg zelf maar voor een goed inkomen, als je er niet te lui voor bent! U heeft er al genoeg doorgejaagd en verprutst!”

„Brutale kwajongen! Denk jij dat ik me dat laat zeggen door zo’n snotaap? Vooruit, verdwijn! Van m’n erf af!”

„Moeder, u neem ik niets kwalijk!” riep Willem, terwijl hij terugliep naar zijn boot. „Maar het is een grote schande om mij zo te ontvangen! In plaats van mij te feliciteren met m’n diploma en m’n goede vooruitzichten wordt er een financiële bijdrage van mij geëist. Als ik dat geweten had, was ik hier nooit gekomen en dat doe ik vanaf nu ook niet meer.

Moeder, u mag natuurlijk altijd bij ons op bezoek komen en Anton ook, maar m’n vader wil ik nooit meer zien.” Willem duwde de boot van de wal en riep troostende woorden naar zijn inmiddels huilende moeder.

De Kameleon begon te duwen.

Het bezoek van Willem aan zijn familie was ten einde. Zo blij en hoopvol als hij was gekomen, zo verbitterd en bedroefd keerde Willem terug.

Anton raadde zijn broer aan om het natte overhemd uit te trekken. Dan kon het drogen.

„Het droogt zo ook wel,” bromde Willem. „Tjonge, jonge, als ik dat geweten had! Dat is nou m’n vader. Een

mislukkeling, die andere mensen de les wil lezen en zelf geen cent verdient! Arme moeder, ik beklaag haar dat zij met zo'n man moet leven!”

„Moeder en ik trekken ons niets van vader aan,” vertelde Anton. „Ik krijg af en toe wel een draai om m'n oren, maar daar ben ik al aan gewend.”

„Slaat hij moeder ook?” vroeg Willem en hij keek daarbij zo dreigend dat Anton er om moest lachen.

„Maak je geen zorgen, Willem. Van moeder blijft hij af.”

„Hm, met zulke mensen gaat onze wereld er niet op vooruit!” vond Willem.

„We zullen de dierenbescherming waarschuwen,” merkte Sietse lachend op.

„Tja, we kunnen er wel om lachen, maar in wezen is het heel triest!” zei Hielke.

Willem ontdekte hoe snel de Kameleon zijn roeiboot over het meer duwde. „Jullie hebben een prima boot, jongens. Daar kunnen jullie veel plezier van hebben.”

„Dat hebben we ook,” riep Anton. „Ik mag gelukkig steeds mee uit varen. En mag ik ook op jouw bruiloft komen, Willem?”

„Maar natuurlijk. Moeder en jij worden uitgenodigd. Jullie ontvangen wel een kaart.”

„En als vader die kaart in handen krijgt en hem verscheurt, weten wij van niets,” merkte Anton op.

„Ik weet wat,” riep Hielke. „Alle brieven die Willem naar z'n moeder wil sturen, adresseert hij aan mevrouw Geitenbreier per adres smederij Klinkhamer. Dan zorgen wij er wel voor dat de brief in goede handen komt.”

„Afgesproken,” zei Willem. „Dat is goed bedacht en dan nodig ik jullie allemaal op mijn bruiloft uit.”

„Waar wordt die gehouden?” vroeg Sietse. „Moeten wij dan naar de stad? Of houd je het feest hier in ons dorp in de Gouden Leeuw?”

„Ga naar het Paviljoen,” stelde Louw voor. „Daar zit je fijn en de drankjes schep je zo uit het meer. Heerlijk helder water.”

„Ja, ja,” lachte Willem. „Jullie willen het feest graag zo dicht mogelijk bij huis hebben, nietwaar? Maar ik beslis dat niet alleen. Mijn aanstaande vrouw heeft ook iets in te brengen. Hoewel het plan om met een plezierboot naar het Paviljoen te varen, mij wel toelacht. Maar dat horen jullie dan wel.” Ze waren het meer reeds overgevaren en bereikten de jachthaven waar de roeiboot gehuurd was. Hier nam Willem afscheid van zijn broer en de vrienden en vertrok hij naar de bushalte in Jonkersveen.

De Kameleon voer terug naar Lenten.

„Ik ben trots op Willem,” zei Anton. „Hij verdient goed en is zuinig. Hij kan best een auto kopen, maar dat doet hij niet. Mijn vader zal wel zeggen dat Willem niet moet sparen, maar ik vind het fijn dat Willem goed op zijn centen past. Op die manier wordt hij onafhankelijk en dat is beter dan een schuld bij de bank te hebben.”

„Jij hebt ook opstandige neigingen tegen je vader,” zei Louw lachend. „Laat je vader het niet horen, want dan krijg je weer een draai om je oren. Ha, ha, dat rijmt.”

In de verte sloeg een torenklok vier uur.

„Wat gaat de tijd hier toch vlug,” vond Anton. „Zelfs als er een hittegolf is, vliegt de dag om, ook al doe je niets.”

„Wij hebben nog een karweitje,” zei Hielke. „We moeten de ruif naar Gerben brengen. Gaan jullie mee?”

„Naar Gerben ga ik altijd mee,” riep Louw. „Jij ook, Anton?” Anton wilde graag, dus voeren ze naar de smederij waar de ruif werd ingeladen.

„Een mooi ding,” vond Anton. „Als je hem bekleedt met een doorschijnende stof is het een mooie kap voor een staande schemerlamp.”

„Wat heb jij een fantasie,” merkte Sietse op. „Een lampenkap van zwaar ijzer, dat is toch veel te lomp? Je zou er ook een hoge hoed van kunnen maken, maar degene die hem op z'n

hoofd zou zetten, werd dan wel topzwaar.”

Ze voeren het meer op langs de polderdijk. Bij de Woudaap lag Kees onder de parasol. Hij sliep zeker, want hij reageerde niet toen de Kameleon voorbijvoer.

„Op de terugweg gaan we hem wekken met een scheutje water,” bedacht Sietse. „Dan kunnen we weer even lachen.”

Anton vond het voorstel prachtig. „Hier is steeds wat leuks te beleven,” vond hij.

Ze voeren langs de Mariahoeve en zagen dat de studenten daar weer logeerden.

„De intellectuelen uit de stad zijn aangekomen,” riep Louw.

„Dat wordt weer feest in het dorp.”

De Kameleon legde aan bij het steigertje van Jellema’s boerderij. Louw en Anton droegen de ruif naar de wagenloods waar de schapen lagen te rusten.

Gerben kwam uit de bungalow en ging de ruif bekijken.

„Hm,” bromde hij, „als dat ding maar niet tuitelig is en gauw omvalt.”

„Jij hebt het model zelf zo besteld,” riep Sietse. „Vader heeft het volgens jouw tekening gemaakt. Dus is het je eigen schuld als het niet goed is.”

„Kijk,” zei Hielke, „vader heeft een paar gaten in de onderste ring geboord. Daar kun je pennen doorsteken in de grond en

valt de ruif beslist niet om.”

„Dat heeft de meestersmid goed bedacht,” prees Gerben en hij zocht een paar stukjes betonijzer, waarmee hij de ruif te midden van de schapen in de grond verankerde. Vervolgens vulde hij de ruif met gras, aardappelschillen en groente-afval. „Zo, jongens, de dames Schaaap kunnen gaan eten. Maar ze hebben nog geen trek, dus laten wij hen rustig slapen. Hoewel het natuurlijk fout is als zij de slaapziekte krijgen. Dat hoop ik nooit meer te beleven.”

„Heb je dat dan al eens meegemaakt?” vroeg Louw.

„Jawel! Enige jaren geleden was het ook een warme zomer en lagen de schapen ook in deze loods te slapen. Maar zij bleven slapen. Het duurde enige dagen en toen zij al ruim een week sliepen, moesten wij ze kunstmatig voeden. Dat was een zwaar karwei. Ik zat op een stoel in de keuken van de boerderij met een schaap op m’n knieën en voerde het dier havermoutpap met een lepel. Jellema had ook een schaap op z’n schoot om te voeren. Mevrouw Jellema deed niets anders dan grote pannen pap koken. Ik kon in die dagen geen pap meer zien, maar de schapen vonden het heerlijk en zodra zij gevoed waren, gingen zij weer slapen. Als dit zo moet doorgaan, zei Jellema, verkoop ik de hele kudde! Ik ben wel goed, maar niet gek. Ik kan geen pap meer zeggen. Die dieren laten zich

behandelen als baby's en soms denk ik dat ze ons uitlachen. Ik weet wat, zei ik toen, er is misschien een middel om die slaapkoppen uit de droom te helpen. En weten jullie wat ik deed?''

„Je ging ze porren met een stokje?'' raadde Louw.

„Je trok ze aan de staart?'' dacht Anton.

„Je zette er een waterstraal op,'' was de oplossing van Hielke.

„Ik zeg niets,'' riep Sietse. „Want het is allemaal onzin.''

„Dat zeg jij, Sietse Klinkhamer, omdat jij niet zou weten, hoe je in zo'n geval zou moeten handelen. En toch was de oplossing heel eenvoudig. Ik liet Kara bij de schapen en commandeerde: pak die luiwammesen. Dat hoefde ik geen tweemaal te zeggen. Kara blafte en begon de schapen in hun neuzen te bijten. Zij beet niet echt, hoor, maar slechts een klein beetje als dreigement. Ik heb nog nooit een kudde schapen zo hard zien weghollen. Ze liepen als renpaarden en dat kwam natuurlijk door de havermout. Paarden eten ook haver, nietwaar? Doordat ze zo hard liepen, waren ze in een ommezien uit het zicht verdwenen. Ik moest ze van heinde en verre terughalen. Zelfs uit de stad. Daar vond ik er twee bij de etalage van een damesmodezaak. Onze wolleveranciers keken vol belangstelling naar de zuiver wollen mantels, jasjes, rokken en wat er nog meer van wol was gemaakt. De schapen

vonden het prachtig. Ik dacht toen een moment dat het wel leuk zou zijn om een modeshow van wollen stoffen voor de schapen te houden, maar dat wordt natuurlijk te gek!”

„Zeg, Gerben,” merkte Anton op. „Loslopende schapen in de stad worden toch meteen opgepakt door de politie?”

„Tja, maar in dit geval dacht iedereen dat de schapen bij de winkel hoorden als reclame voor de wollen kleding.”

„Zeg maar niks, Anton,” riep Sietse, „van Gerben win je het nooit!”

Gerben lachte. „Dank je voor het compliment, Sietse. Kan ik de heren nog van dienst zijn met een glaasje karnemelk?”

„O ja!” riep Anton. „Heerlijke karnemelk. Alsjeblieft, graag, Gerben!”

„Ik kan wel horen dat jij nog niet lang op het platteland woont. Karnemelk is voor de ‚inboorlingen’ hier een dagelijks gebruikte drank,” beweerde Gerben en hij ging de bungalow in en haalde glazen karnemelk en koek. Op het terras voor de bungalow zaten ze op tuinstoelen gezellig de karnemelk te drinken.

„Mmm, heerlijk,” vond Anton. „Ik ben toch graag op het platteland.”

„Dat zeg je nu wel, Anton, maar ik heb een man gekend die geen bezoek kreeg van zijn familie, omdat hij op het

platteland woonde,” vertelde Gerben. „Ze hielden meer van een golvend landschap met heuvels en dalen. En wat deed die man toen? Hij maakte overal rond het dorp heuveltjes en om ze hoger te doen lijken, plantte hij er dennenbomen op. En zo ontstond ‚Berg en Dal’.”

Louw verslikte zich door het lachen, omdat Anton heel verbaasd zei: „Dat heb ik nooit geweten!”

„Dan weet je het nu,” zei Gerben en hij stond op. „Heren, bedankt voor het bezoek! Ik ga melken.”

„Ook bedankt, Gerben. Tot ziens.”

Uitgeleide gedaan door Kara, verlieten de vrienden het erf en gingen in de Kameleon.

„Het ijzer van de boot is helemaal warm,” ontdekte Louw.

„Ai, ja,” zag Anton. „Op de motorkap kun je wel eieren bakken!”

„Juist,” zei Sietse. „Wij nemen de kap straks mee in huis dan kan moeder er gratis op bakken en braden. Maar eerst gaan we heel stilletjes bij de Woudaap aanleggen. Kees ligt nog steeds onder de parasol te slapen. Een scheut water zal hem goed doen.”

Ze naderden de grote windmolen waar de kleurige parasol nog op dezelfde plaats in het gras prijkte. Duidelijk zagen ze Kees eronder liggen luieren.

Sietse stopte de motor en liet de Kameleon tot dichtbij de Woudaap glijden, waar zij aanlegden. Sietse schepte een groenteblikje vol water en sloop ermee naar de nietsvermoedende Kees. Nog een paar meter en dan wierp Sietse de inhoud uit het blikje over de slaper.

„Boeaaa!” was de luide reactie van de geschrokken Kees en dat geluid klonk zo vreemd diep dat Sietse verbaasd bleef zitten kijken. Wat had Kees een rare stem? Verdraaid nog aan toe, het was Kees niet. Het was zijn vader die dreigend op Sietse afstormde. „Misselijk vervelend roestig Klinkhamergespuis! Ik zal je leren kwajongensstreken uit te halen! Hier jij!”

Sietse vond het raadzamer om ervandoor te gaan. Hij holde tussen het schuurtje en de molen door en zo ontstond dezelfde situatie als wanneer Kees achtervolgd werd door zijn vader en dan rond de molen holde.

Maar Sietse bleef niet rond de molen hollen, hij ging zo vlug mogelijk de kant op van het dorp. Nu weet ik niet zeker of Dijkstra reuze kwaad was of dat hij Sietse een extra lesje wilde geven, maar een feit was het dat hij de achtervolging nog niet wenste te staken. Hij greep zijn fiets en racete Sietse achterna. Hielke gaf de Kameleon vol gas om te trachten Sietse te bereiken, voordat Dijkstra hem had ingehaald. Dat lukte maar

half. Dijkstra had Sietse bijna te pakken, toen het ,roestige Klinkhamertje' de berm afliep en de naderende Kameleon tegemoet holde. Vlug sprong hij aan boord en Dijkstra had het nakijken. De molenaar schudde een paar maal dreigend zijn vuist en fietste toen terug naar de Woudaap.

„Oef!” hijgde Sietse. „Als ik geweten had dat Kees niet onder de parasol lag, was ik gewoon doorgevaren. Ik ben nat van het zweet.”

„Dat was m'n broer Willem ook,” lachte Anton.

„Spring te water, dan koel je af,” was de raad van Louw.

Sietse trok de overall uit en zo kwam hij thuis in zijn korte broekje. Moeder Klinkhamer kwam meteen vragen wat er gebeurd was.

„Ik heb met Dijkstra een hardloopwedstrijd gehouden,” vertelde Sietse. „Hij op de fiets en ik als ridder te voet.”

„Het kostte wel een paar zweetdruppeltjes,” riep Hielke.

„Maar Sietse heeft het gewonnen.”

„Wie gaat er nu bij deze warmte hardlopen?” mopperde moeder en zij hing de overall over de drooglijn.

Sietse kreeg een andere overall en dan werden Louw en Anton met de Kameleon naar huis gebracht.

's Avonds hielpen Hielke en Sietse vader bij het opruimen van de smederij. De grote deuren aan de straatkant stonden

wijd open om zoveel mogelijk frisse lucht binnen te laten. Twee meisjes van ongeveer dezelfde leeftijd als Hielke en Sietse kwamen op rijpaarden bij de smederij aan.

„Meneer,” riep een van de meisjes naar Klinkhamer, „kunt u ons ook helpen? Het hoefijzer van mijn paard zit los.”

Hielke en Sietse kwamen kijken. „Ja, vader,” zag Sietse, „het hoefijzer zit helemaal scheef onder de voet.”

De meisjes waren afgestegen en een van hen zei tegen Klinkhamer: „Maar wij hebben geen geld bij ons.”

„Dat wordt moeilijk,” vond Klinkhamer. „Dan moeten jullie maar even naar huis gaan om geld te halen. Vijftig gulden is wel genoeg.”

„Maar, meneer, dat is toch veel te duur? En wij wonen aan de andere kant van het meer. Dus kunnen wij niet gauw even naar huis gaan om geld te halen.”

„Wel,” zei Klinkhamer met een twinkeling in zijn ogen.

„Geef dan die twee knappe jongens maar ieder een kusje, dan zal ik het wel gratis doen.”

„Niks, hoor,” riep Sietse. „Met mij geen gezoen. Doe dat maar met het paard.”

Klinkhamer lachte om de afwerende gebaren die Sietse maakte. Hielke en de meisjes hadden ook grote pret.

Klinkhamer tilde het been van het paard omhoog en zag wat

er mis was. Met een rasp ging hij vervolgens het hoefvlak vijlen en sloeg daarna met nagels het hoefijzer vast op zijn plaats.

„Zo vlug kan de schoenmaker het niet,” merkte Hielke op. De meisjes lachten. „Wij zijn heel blij dat u ons heeft willen helpen, meneer Klinkhamer. U kunt de rekening naar de manege in Jonkersveen sturen.”

„Goed zo, dames, het komt best in orde.” Klinkhamer borg zijn gereedschap op en samen met Hielke en Sietse keek hij de amazones na die stapvoets naar het meer reden. Het was een leuk gezicht die twee fiere paarden met hun jeugdige berijdsters. De bus uit de stad reed voorbij, de paarden werden een beetje schichtig, maar de meisjes hielden de viervoeters goed in bedwang. Ineens passeerde er een groep jongelui die de paarden lastig gingen vallen. Het waren dezelfde lui uit de stad, die bij het Paviljoen herrie wilden maken maar ervandoor gingen toen de zeeverkenners op het toneel verschenen. Ze schreeuwden tegen de paarden en probeerden ze op hol te jagen.

Dat was heel onverantwoordelijk, de meisjes zouden een lelijke val kunnen maken. Zij hadden de handen vol om hun dieren in bedwang te houden.

Hielke en Sietse snelden de meisjes te hulp. Toen ze bij de

meisjes waren, namen de stuurhul van de Kameleon ieder een paard bij het halster en trokken ze naar de polderdijk. Daar konden de meisjes ongestoord verder rijden naar Jonkersveen. Zij waren reuze dankbaar voor de hulp en bedankten de jongens hartelijk.

Hielke en Sietse haastten zich terug naar hun vader, die druk bezig was. Klinkhamer werkte zoals altijd voor zijn plezier en dacht glimlachend aan zijn zoons. Hij hoopte dat ze later ook goede smeden zouden worden. Jammer, dat er voor veel jongens zo weinig werk was. Hielke en Sietse boften maar. Hij zou ze als vader wel in het zadel helpen. Een eigen bedrijfje, maar ze moesten nog veel leren voor ze goede smeden zouden zijn.

HOOFDSTUK VI

De bijeenkomst

De volgende dag was het minder warm.

De Kameleon voer over het meer naar de Woudaap. Anton vertelde dat zijn vader 's avonds tijdens een bijeenkomst op het plein een toespraak zou houden voor de jeugdleden van zijn club.

„Als de belangstelling voor de toespraak van mijn vader gering is,” vertelde Anton, „gaan ze herrie schoppen, heb ik stiekem gehoord. Dan komt alles in de krant. Mijn vader zegt, dat het heel belangrijk is dat zijn naam in de krant staat. Hoe vaker de naam genoemd wordt, hoe meer mensen er lid van zijn club worden, denkt hij. Geld voor het plaatsen van een advertentie heeft hij niet, dus probeert hij zo in de krant te komen.”

„Een fraaie manier om stemmen voor zijn club te werven,” vond Hielke.

„Het schrikt eerder af om zo lid te moeten worden,” meende Louw.

„En wij gaan Kees afhalen als Dijkstra mij niet afschrikt!” riep Sietse en hij stuurde bij de Woudaap naar de wal.

Dijkstra stond te kijken en vroeg aan Sietse: „Heb jij gisteren lekker gezweeten? Tjonge, wat was jij bang. Zo bang als een haas en jij liep ook minstens zo hard.”

„Ik wist niet dat u onder de parasol lag,” verontschuldigde Sietse zich.

„Het doet er niet toe, wie daar lag!” riep Dijkstra. „Al was het de ‚Geit’ zelf geweest! Hier wordt niet met water gegooid. Hoewel er voor Geitenbreier een uitzondering mag worden gemaakt. Hij heeft me mooi te pakken gehad, toen ik even afwezig was. Door die kerel zit de Woudaap vol slordige aanplakbiljetten voor zijn toespraak. Kees is al een uur bezig om ze los te trekken.”

„Dan gaan we Kees helpen,” vond Anton en hij sprong op de wal.

„Wat?” riep Dijkstra verbaasd. „En jij bent nog wel de zoon van Geitenbreier!”

„Jawel, maar ik heb als jongen ook een mening.”

Dat vond Dijkstra goed en lachend ging hij naar het schuurtje. Kees had een spons met water waarmee hij de biljetten kletsnat maakte. Daardoor weekten ze los en konden de jongens het papier wegtrekken.

Nadat alles was opgeruimd, gingen de vrienden weer varen. Halverwege het eiland en het Paviljoen riep Kees plotseling:

„Stop! Terug, Sietse, daar drijft geld!”

„Geld?” riepen ze allemaal verbaasd. „Waar?”

Sietse schakelde de versnelling om en liet de boot langzaam terugvaren. Alle ogen waren gericht op het wateroppervlak en dan zag Kees weer het briefje drijven. Het bleek een bankbiljet van vijftientig gulden te zijn.

„Hoe bestaat het,” riep Anton. „Het geld zwemt hier net als de vissen in het water. Ik wil ook wel een paar geldvisjes vangen!”

Hielke wees naar een motorjacht dat voor hen uitvoer. „Kijk, dat jacht kan het geld verloren hebben, want het biljet ligt nog niet lang in het water.”

„We gaan het volgen,” besliste Sietse en de Kameleon voer lijnrecht achter het jacht aan.

„Niet te snel, Sietse,” riep Louw. „Want ik zie weer iets.”

Louw ging zover mogelijk buitenboord hangen en viste een biljet van honderd gulden op.

„Ja!” gilte Anton. „Ik zie er ook een!”

Sietse stuurde bij en Anton kon ook een biljet van honderd gulden opvissen.

„We worden niet slapend, maar vissend rijk,” juichte Kees.

„Maar, jô,” temperde Hielke de vreugde, „dit geld mogen wij niet houden.”

„Misschien zijn het valse biljetten,” waarschuwde Sietse. Geleidelijk begon de Kameleon het jacht in te halen. Hielke, Kees en Louw visten ieder nog een biljet van vijftientwintig gulden op en tenslotte vond Anton nog een briefje van honderd gulden.

„We hebben nu al vierhonderd gulden,” riep Louw opgetogen. „Maar ik snap niet hoe er zoveel geld gestrooid kan worden.”

„Maar ik wel!” riep Hielke. „Ik zie daar het handje van een kind, dat iets uit het raam laat waaien. Vlug erop af, Sietse! Rechts aanhouden! Kijk uit, jongens. Er moet weer een biljet in het water liggen! Ja, ik zie het!” Hielke wees waar het biljet dreef en Louw kon weer honderd gulden opvissen. De Kameleon voer nu naast het jacht, vlak bij een open raam in de kajuit waar een klein jongetje bankbiljetten uit een portefeuille trok om ze vervolgens door de opening boven in het raam naar buiten te duwen. Doordat de opening niet groot was en bijna onbereikbaar voor de kleine boosdoener die brievenbusje aan het spelen was, ging het strooien van de biljetten niet vlot. Op de vloer van de kajuit, zo bleek later, lagen meerdere biljetten die kennelijk niet goed door de opening waren geduwd.

Sietse liet de hoorn klinken. Vanaf het dek kwam een

mevrouw over de reling kijken. De jongens toonden haar de kletsnatte bankbiljetten.

„Mevrouw, uw zoontje gooide dit geld in het water,” riep Hielke.

De mevrouw schrok, waarschuwde haar man en holde naar de kajuit waar ze haar zoontje bestrafte en de portefeuille afnam. Het jacht was gestopt en de Kameleon werd aan de fraaie boot vastgemaakt.

Louw reikte de meneer het geld over. „Alstublieft! Wij hebben vijfhonderd gulden opgevist. Als er meer vermist wordt, willen wij nog wel even zoeken!”

„Hartelijk dank, jongens. Ik zal even kijken hoe groot de schade is!” Het bleek mee te vallen. De meneer miste vijftientig gulden, hoewel hij dit niet zeker wist.

„Daar ligt nog iets op de vloer,” riep Anton en hij wees door het raam. Half verscholen onder een vloerkleedje lag inderdaad nog vijftientig gulden.

„Het is geweldig,” vond de meneer. „Jullie hebben ons een goede dienst bewezen. Alsjeblieft, dit is voor jullie!” Hij reikte een biljet van vijftientig gulden over dat Anton in ontvangst nam.

„Dat is veel te veel, meneer,” riep Hielke.

„Anton kan het best gebruiken voor de trouwerij van z’n

broer,” vond Louw.

Tja, als je het zó bekeek, vonden de anderen het best dat Anton het geld kreeg. Kees keek wel een beetje zuur, want hij had het ontdekt dat er biljetten in het water dreven en nu ging de beloning zijn neus voorbij.

Anton bedankte de meneer heel beleefd en zei tegen zijn vrienden toen ze verder voeren: „Ik zou later ook best zo rijk willen worden als die meneer.”

Vanaf die dag noemden zijn vrienden hem de kapitalist al wisten de jongens drommels goed dat geld alleen niet gelukkig maakt.

De Kameleon bereikte het kanaal aan de overkant en ging verder naar Jonkersveen. Bij het dorp legden zij aan.

„Kom,” riep Sietse, „we gaan kijken of we een ijsje kunnen versieren.”

„Dat kan best, als Anton betaalt!” merkte Kees op.

„Anton houdt dat geld. Daar gaan wij geen ijsjes voor kopen,” riep Hielke boos.

„Dat valt tegen, Kees,” spotte Louw. „Jij zult zelf je ijsjes moeten betalen.”

„Maar ik heb geen centen.” Kees begon in al zijn zakken te zoeken naar geld.

Sietse zag een meisje staan in de deuropening van een

banketwinkel waar ijs werd verkocht. Hij herkende haar, ging naar haar toe en vroeg: „Hallo! Zijn jullie goed thuisgekomen met de paarden?”

„Gelukkig wel. Jullie hebben ons geweldig geholpen!” En dan riep zij naar de mevrouw achter de toonbank: „Moeder, mogen deze jongens een ijsje? Zij hebben ons gisteren geholpen met de paarden.”

Mevrouw vond het goed en zo kregen de vrienden ijs. Die Sietse wist wel hoe hij zoiets versieren kon.

Kees, die niets wist van het bezoek dat de twee amazones aan Lenten hadden gebracht, vroeg verwonderd: „Hoe ken jij dat meisje zo goed, Sietse klinkhamer?”

„Ik ga met haar trouwen, Keesie.”

Kees liep terug naar de jongedame en vroeg: „Ga je met Sietse trouwen? Kan ik dan alvast een stuk van de bruidstaart krijgen?”

„Pas op, meisje! Hij is mal,” riep Louw en tot groot vermaak van de vrienden ging het meisje een paar stappen achteruit alsof zij Kees niet vertrouwde.

„Kom, Kees, we gaan naar huis!” riep Sietse en met een vriendelijke groet aan de jongedame gingen de jongens terug naar de Kameleon. Ze voeren het meer weer op en naderden het Paviljoen. Op de steiger stond een meneer, die de

eigenaar van de Avanti bleek te zijn.

„Dag, meneer!” riep Kees. „Heeft u het anker nog?”

„Ah, jongelui, kom even aan wal. Jullie hebben wel een traktatie verdiend.”

„Traktatie?” lachte Kees. „Daar heb ik altijd tijd voor.” Hij sprong aan wal en zijn vrienden volgden. De meneer wilde de jongens nog belonen voor de hulp die zij hem hadden geboden toen het anker bijna werd gestolen. Op voorstel van Kees bestelde de meneer ijs. Deze wist te vertellen dat de politie twee dieven had gearresteerd en veel onvreemde goederen terug had gevonden. Daarbij was ook de parasol waarvan de meneer toen dacht dat Kees die had meegenomen.

„Maar de grootste diefstal heeft de politie helaas niet op kunnen lossen,” besloot de meneer zijn verhaal. „Het verdwenen goud en zilver uit de boot van een juwelier is nog steeds spoorloos.”

Hielke, Sietse, Louw en Kees keken elkaar veelbetekenend aan. Zij wisten immers waar het goud en zilver in het weiland achter de boerderij van Jellema begraven lag!

Sietse vroeg: „Ontkennen de dieven de roof van het goud en zilver?”

„Tja! De gevonden vingerafdrukken schijnen niet te kloppen

met die van het tweetal.”

„Dan zijn er dus nog meer dieven bij het meer,” merkte Anton op.

„Die conclusie moet je helaas wel trekken,” oordeelde de meneer. „We blijven dus waakzaam. Lusten jullie nog een portie ijs, jongens?”

Allen bedankten, want zo’n ijscoupe was nogal groot en in Jonkersveen hadden ze immers ook al ijs gehad?

Alleen Kees kon de verleiding niet weerstaan en nam nog een coupe. Gadegeslagen door de meneer en de vrienden snoepte Kees het ijs haastig op. En dan riep hij: „Oei, oei! Was dat eventjes lekker? Welbedankt, meneer.”

De jongens namen afscheid en voeren met de Kameleon naar de Woudaap.

„Oei,” zei Kees, „die meneer was heel wat vriendelijker dan toen hij mijn parasol wilde pakken!”

„Ja, oei! Dat is waar,” riep Louw lachend.

„Waarom roep jij oei?” vroeg Kees. „Heb je ook buikpijn?”

„Aha!” riep Hielke. „De snoeper heeft buikpijn van het koude ijs. Waarom nam jij een tweede portie?”

„Omdat het, oei... zo lekker is en het kostte niets.” Kees drukte met beide handen op z’n maag en keek naar de Woudaap, waarvan zij nog ongeveer honderd meter

verwijderd waren.

„Wat is er?” vroeg Sietse. „Moet ik harder of langzamer varen?”

„Oei, oei, langzamer! Nee, nee, oei, vlugger, ik moet nodig naar de W.C.!”

In een ommezien voer de Kameleon naar de Woudaap. Kees sprong op de wal en holde het huis in.

„Wat is er met hem?” kwam Dijkstra vragen.

„Kees miste z’n parasol,” riep Sietse. „Doordat hij zonder dat scherm in de boot ging, kreeg hij last van de hitte.”

„Hitte? Wat wil je me nou weer wijsmaken? Het is helemaal niet warm!”

„Kees had last van een ,oei’ in z’n maag,” riep Anton.

„Ja, een ,oei oei’,” lachten de deugnieten.

„Jullie zijn dit,” vond Dijkstra en hij weer op zijn voorhoofd.

En dan stond Kees naast hem. „Wat had jij?” vroeg Dijkstra bits.

„Ik had... eh... oei...”

Toen kreeg Kees een draai om zijn oren. Of dat een goed middel was om de oei te verdrijven, weten we niet, de vrienden bleven het resultaat niet afwachten, want Dijkstra trok een rietpolletje los en wierp ermee naar de Kameleon. Die strijdwijze van de Dijkstra’s hadden Hielke en Sietse

reeds eerder ervaren en Sietse liet de Kameleon snel verder varen! Het modderige projectiel bereikte onze schippers niet en ongestoord voeren zij naar huis.

In de smederij gingen de jongens kijken naar Klinkhamer die met een zware hamer een wit gloeiend stuk ijzer bewerkte op het aambeeld, zodat de vonken in het rond spatten. Daarna werd het ijzer voorzichtig gekoeld in de bak met water, totdat Klinkhamer het op de werkbank legde.

En dan riep Louw naar Anton: „Kom, kapitalist, ga je mee? Het is al bijna twaalf uur!”

„Kapitalist?” vroeg Klinkhamer verbaasd. „Hoe komen jullie daar nu weer op?”

„Hij is jaloers,” riep Anton. „Ze hebben niet het zonnetje, maar het geld in het water gezien.”

Louw en Anton vertrokken naar het dorp. Hielke en Sietse vertelden vader van het geld dat in het meer dreef.

Klinkhamer schudde zijn hoofd. Hoe sommige mensen het geld in het water gooiden, was algemeen bekend, maar dat de ouders een portefeuille met bankbiljetten onder het bereik van een kleuter lieten rondslingeren, was toch wel onverantwoordelijk! Of waren die ouders zo rijk dat het hen niet deerde waar hun geld bleef? Klinkhamer liet geen geld rondslingeren, hij moest er veel te hard voor werken en was

er dus zuinig mee. Hielke en Sietse hadden dezelfde opvattingen als hun vader. Dat kon je van Anton niet zeggen, want hij had de tegengestelde opvatting van zijn vader. Het briefje van vijftientig gulden ging hij thuis heel zorgvuldig verstoppen, want als vader het ontdekte, was hij het zo goed als zeker kwijt.

's Middags zagen de jongens op het meer ,de Vrijheid' varen met de praatgroep aan boord.

„Daar komen de praters,” riep Anton. „Zij zullen vanavond in Lenten wel laten horen wat ze te zeggen hebben.”

„Wat kunnen wij daartegen doen?” vroeg Louw.

„Ik weet het,” riep Kees. „Wij waarschuwen de studenten. Dan wordt het een pracht van een samenkomst.”

„Ik wil graag meewerken,” zei Anton. „We moeten zorgen dat die praatgroep hier nooit meer durft te komen.”

„Wat zal jouw vader blij zijn als hij dat hoort,” merkte Hielke op.

„Maar het is wel waar,” vond Sietse. „Er moet iets tegen gedaan worden. Laten ze zich maar met hun soortgenoten bemoeien.”

„Daarginder op de dijk staat Zwart,” wees Hielke. „Wij gaan hem alles vertellen, dan neemt Zwart wel de nodige maatregelen.”

Ze voeren naar de plaats waar de veldwachter naast zijn fiets stond en over het meer tuurde.

„Meneer Zwart,” riep Hielke. „Ziet u daar die boot vol jongelui? Zij zullen vanavond vast proberen wat uit te halen tijdens de bijeenkomst op het plein. Dat hebben ze afgesproken met Geitenbreier.”

„Bedankt voor de inlichtingen, Hielke. Maar wij zijn er reeds van op de hoogte. Ik heb wel een verzoek aan jullie. Loop ons vanavond niet voor de voeten, want wij hebben een leuk potje voor ze op het vuur staan. Ze moeten de rust in Lenten niet verstoren.”

„Goed zo,” riep Anton. „Laat ze er maar goed van lusten.” Zwart keek hem verwonderd aan en glimlachte. Dan fietste hij terug naar het dorp.

De Kameleon voer naar de Mariahoeve waar de jongens aan de studenten vertelden dat er een boot vol herriemakers die avond het dorp Lenten kwam belegeren. De heren studenten vonden het een uitdaging om hun krachten te gaan meten met de ruziemakers. Dus zouden ze die avond present zijn bij de bijeenkomst met als spreker de heer Geitenbreier zelf.

Onze vrienden waren tevreden. Het beloofde een bijzondere avond te worden. Ze voeren nogmaals het meer rond en zagen ‚de Vrijheid’ bij de polderbrug voor de wal liggen. De

jongelui zaten in het gras een broodje te eten.

„Ze doen vast krachten op voor de strijd,” merkte Anton spottend op. „Zij zullen heel verbaasd met hun ogen knippen als de politie, de studenten en de mensen uit het dorp hen gaan verjagen!”

De Kameleon voer verder naar de overkant en keerde dan terug naar het dorp. Maar eerst moest Kees nog naar de Woudaap worden gebracht. Terwijl zij naar de molen koersten, zagen onze schippers ,de Vrijheid’ onder de betonnen brug doorvaren en in de poldervaart verdwijnen.

„Daar gaan we achteraan,” besloot Sietse en op volle snelheid voer de Kameleon naar de stenen brug en ook de poldervaart in. Doordat de vaart nogal bochtig was, voeren de jongens voorzichtig van bocht naar bocht, daarbij telkens oplettend kijkend of ,de Vrijheid’ al te zien was. Bij de derde bocht stuurde Sietse de boot gauw in het riet, want even verder lag ,de Vrijheid’. Wat gingen die lui daar doen? Zij tuurden over de weilanden en twee van hen gingen aan wal. Er werd hen iets aangereikt, maar wat dat was, konden onze vrienden niet zien.

Vervolgens probeerde ,de Vrijheid’ te keren. Dat was voor die langwerpige boot gemakkelijker gezegd dan gedaan. Ze trokken de steven een eindje op de wal en zo kon ,de

Vrijheid' keren.

De Kameleon maakte ook rechtsomkeert. De jongens hoorden de motor van ,de Vrijheid' starten en dat was voor de Kameleon het sein om er gauw vandoor te gaan. Ze bereikten het meer en voeren op volle snelheid naar de Woudaap. ,De Vrijheid' kwam ook onder de brug doorvaren en ging naar het eiland.

„Ze hebben twee man afgezet in de polder. Wat zou dat te betekenen hebben?“ vroeg Kees.

„Jij kunt het wel te weten komen als je die twee vanaf de omloop van de molen in de gaten houdt,“ meende Sietse.

„Maar ik ga niet de hele avond op de omloop zitten,“ riep Kees. „Ik ga naar het Raadhuisplein om te kijken wat daar gaat gebeuren!“

De Kameleon legde bij de Woudaap aan en Sietse volgde Kees bij het aan wal gaan.

„Wat moet je?“ vroeg Kees verwonderd.

„Ik ga even met jou op de omloop naar die twee mannen kijken. Of mag dat niet?“

„Goed! Maar dan ga jij alleen. Vader wordt vast kwaad als we allemaal naar boven gaan!“

„Wij wachten wel,“ knikte Hielke.

Kees en Sietse beklommen de trap naar de omloop en keken

vandaar naar de poldervaart.

„Kijk, ze zitten te vissen,” wees Kees.

Sietse zag het ook. „Die twee willen zeker vanavond niet meedoen. Er zijn dus ook wel verstandige lui bij die groep.” Ze gingen de trap weer af en werden opgewacht door Dijkstra.

„En wat moesten jullie daarboven?”

„Even kijken naar twee mannen van de praatgroep die bij de poldervaart zitten te vissen,” antwoordde Kees.

„Praatgroep?”

„Jawel, Dijkstra,” zei Sietse. „Er is een boot met jongelui die vanavond feest komen maken op het Raadhuisplein. Dat hebben ze afgesproken met Geitenbreier. En nu zitten er twee van hen te vissen bij de poldervaart.”

„Hm, vreemd,” vond Dijkstra.

„Dat vinden wij ook, Dijkstra. Tot ziens, Kees!” Sietse ging aan boord en de Kameleon voer naar het dorp.

Het was bijna zes uur toen ze in het boothuis aanlegden.

Louw en Anton gingen meteen naar huis. Hielke en Sietse gingen ook naar binnen en zagen in de gang het brandweerpak van vader aan de kapstok hangen.

„Is er vanavond brandweeroefening, vader?” vroeg Hielke.

„Misschien,” ontweek Klinkhamer de vraag.

„Zeker op verzoek van Zwart?” merkte Sietse op.

„Wij zijn geen onderdeel van de politie,” antwoordde Klinkhamer. „Maar als het er vanavond warm toegaat, gaat de brandweer de politie helpen blussen en afkoelen met echt Fries helder water. Zorg dus dat jullie uit de buurt blijven, anders worden jullie ook nat.”

Uit de buurt blijven? Dat kon Klinkhamer wel vergeten. Onze schippers zouden natuurlijk vooraan staan om niets van het feest te missen. De Lentenaren hielden nu eenmaal niet van lui die hen wilden vertellen dat hun dorp en mensen niet met de tijd meegingen.

Na het eten gingen Hielke en Sietse vader helpen bij het opruimen van de smederij. Daarna ging Klinkhamer zich verkleden en trok het brandweerpak aan. Kwart voor acht fietste hij naar het plein waar meerdere leden van de brandweer zich reeds verzameld hadden bij de grote garage waarin de autospuut stond.

Kees kwam bij de smederij en samen met Hielke en Sietse ging hij naar het plein. Anton en Louw voegden zich bij hen. Voor de wal lag een politieboot en dan legde daar ook ‚de Vrijheid’ aan met de praatgrage passagiers. De jongelui hadden een platte kist bij zich die zij midden op het plein plaatsten.

Veldwachter Zwart kwam het gemeentehuis uit en gelastte hen

de kist naar de kant van het plein te brengen, omdat zij anders het verkeer belemmerden. Tot groot ongenoegen van de slager werd de kist in de nabijheid van zijn winkel gezet.

„Kan die troep niet ergens anders staan?” riep hij naar Zwart. Een gejoel steeg op uit de club van de ‚Geit’. Zij schreeuwden en mekkerden dat zij net zoveel recht op de openbare weg hadden als de eerste de beste slager.

„Als jullie hier maar rekening mee houden,” dreigde de slager en hij toonde een lang uitbeenmes.

Dat was olie op het vuur. Een van hen eiste van Zwart dat hij een proces-verbaal moest opmaken tegen de slager wegens bedreiging met een mes.

„Laat ze maar kletsen, meneer Zwart,” riep de slager. „Als ze brutaal worden, maak ik onvervalste geiteworst van hen.”

„Bravo, slager, bravo!” klonk het over het plein. Het waren de studenten die dat riepen en zich nu tussen de leden van de ‚Geitenclub’ begaven. Dat vonden de aanhangers van Geitenbreier niet prettig. De rustverstoorders waren gewend om steeds dicht bij elkaar te blijven en nu werd dat belet door de studenten die hen uit elkaar probeerden te drijven. Het gevolg was een heen en weer golvende massa van duwende studenten en ‚mekkeraars’.

„Het begint al goed,” zei Klinkhamer tegen Zwart. „Als ze zo

doorgaan, wordt het feest, maar niet heus. Dan komt de ‚Geitekop’ niet aan het woord en is de avond voor hem verloren.”

Geitenbreier dacht er zeker ook zo zover, want hij beklom de kist – geiten doen niets liever – en riep met luide stem door een megafoon: „Dames en heren, attentie alstublieft!”

„Hoera!” riepen de studenten. „Leve ‚de Geit’. Man, waar is je sik?”

Geitenbreier wachtte even, totdat iedereen luisterde en begon: „Alles moet veranderd worden.”

„Ja,” riep een student, „alle geiten moeten leren praten.”

Een luid gelach steeg op. De ‚Geitenclub’ kon het niet waarderen.

„Iedereen moet gaan korfballen, voetballen en zich met leuke dingen bezig houden, hard werken is gevaarlijk.”

Een andere student liet ook door een megafoon een hard gemekker horen en schreeuwde: „Wie lust er geitevlees? Slager, grijp hem!”

Een luid gelach steeg op. Kees zei tegen Anton: „Die vader van jou is een humorist. Dat balt dit en dat balt dat. Waar haalt hij het vandaan?”

„Hm,” bromde Anton, hij ergerde zich aan de wartaal van zijn vader.

„Jullie studenten studeren op kosten van de gemeenschap,” riep de ‚Geit’ woest.

„We hebben nog nooit een pratende geit gehoord,” klonk het terug.

Geitenbreier raakte buiten zichzelf, omdat er luid werd gelachen en dan vervolgde hij: „Er moet ook geld gegeven worden aan balsporten! Onze jeugd moet met sport en spel gelukkig worden. Weg met de universiteiten!”

„Hoera, daar nemen we er één op!” riep de student met de megafoon. „Geitenbreier is tegen werk. Wind je niet zo op, man. Wat doe je zelf voor je voer?”

„Je weet niet waar je over praat, blaag!” schreeuwde Geitenbreier. „Ik weet hoe voortaan alles moet. Helaas ging het mij niet altijd voor de wind. Maar als er iemand is die weet wat werken betekent, dan ben ik dat wel.”

„Belachelijk,” bromde Anton. „Hij is nog te lui om thuis een schilderijtje op te hangen. Dat moet ik doen, want daar leer ik van, beweert hij.”

De ‚Geitenclub’ applaudisseerde luid. Hun leider de ‚Geit’ was echt een man uit de praktijk, vonden ze.

De student met de megafoon vroeg: „Hooggeachte heer Geitenbreier, u wilt dat er geld gegeven wordt voor sport en spel, waar haalt u dat geld vandaan?”

„Dat is een hele domme vraag,” riep Geitenbreier. „Van een student mag men toch wel wat meer intelligentie verwachten. Mijn antwoord kan kort zijn. Het geld moet gehaald worden waar het is en anders drukken wij er meer van.”

„Maakt u zich maar geen zorgen over mijn intelligentie,” zei de student. „Geef het goede voorbeeld dan, man. Bij ons kunt u terecht en wij willen graag delen met u. Lang leve Geitenbreier en zijn ,Geitenclub’.”

„Ja, jullie willen mij beledigen, maar mijn tijd komt, reken maar. Die boekenwijsheid van jullie is ook niet alles,” riep Geitenbreier kwaad terug.

„Hoe komen uw volgelingen trouwens aan een dure motorboot?” vroeg de student spottend.

„Mogen ze dat alsjeblieft,” riep de ,Geit’ verontwaardigd.

„Met zijn allen één bootje, is zelfs dat nog te veel? Zij hebben toch ook recht op ontspanning? Jullie als rijkeluiszoontjes kunnen doen wat jullie willen...”

„Stop!” riep de student. „Mijn vader is metselaar en als ik van het rijk geen studiebeurs had gekregen, had ik nimmer student kunnen worden. Mijn vader heeft bij u gewerkt en mij verteld hoe u uw zaak verwaarloosde en nu wilt u vertellen hoe alles geregeld moet worden? We zetten toch geen blinde man op de uitkijk?”

„Jullie zijn druiloren,” schreeuwde Geitenbreier. „Jullie willen mijn bijeenkomst verhinderen! Dat nemen we niet! Ik zal jullie laten zien wie het hier te vertellen heeft!”

Op de stoep van het gemeentehuis verscheen Zwart met zes agenten.

Klinkhamer en zijn manschappen begonnen de brandslangen uit te rollen.

„Het wordt knettergoed,” juichte Kees en hij bleef op een veilige afstand staan.

„Is dat nu een openbare bijeenkomst?” vroeg Louw.

„Ik zag duidelijk dat Geitenbreier zijn ploeg een sein gaf,” beweerde Sietse. „Wat denk jij, Anton?”

„Ik ga naar huis,” mompelde Anton en hij verliet het plein. Hij schaamde zich voor zijn vader die luidkeels op de kist stond te mekkeren en zijn ‚Geitenclub’ opstookte tegen de studenten.

„We moeten niet bang zijn voor die boekenwormen die alles beter menen te weten.” Dit was het laatste wat Anton hoorde. Waarom had hij geen vader zoals die van Louw en van Hielke en Sietse of van Kees? vroeg hij zichzelf af. Soms was hij een beetje jaloers op zijn vrienden. Zij hadden er geen last van dat de mensen hem op een bijzondere manier aankeken, waarbij Anton ze hoorde denken: dat is er een van de ‚Geit’,

die betweter! Eén ding stond bij Anton vast, als hij ooit de kans zou krijgen om rijk te worden, dan zou hij goed oppassen en nooit zo gaan leven zoals zijn vader het deed!

HOOFDSTUK VII

Anton heeft geluk

Mopperend liep Anton naar huis. Wilde kreten en gelach vanaf het Raadhuisplein klonken hem nog in de oren. De brandweer was volop in actie! Ze lijken wel mal, vond Anton. Hij begreep niets meer van zijn vader. Maar zijn vader wilde in feite zonder werk aan de kost komen. Een timmerbedrijf kon hij niet meer beginnen, want dan kwamen zijn schuldeisers beslag leggen. Vader had daarom geprobeerd zijn zoon Willem voor zijn karretje te spannen. Hij wilde een timmerbedrijf op naam van Willem stichten. Maar Willem was niet dom. Hij doorzag het spelletje. Vader zou weer de grote aannemer uithangen en de lasten van het bedrijf op Willems schouders schuiven. Dus weigerde Willem en werd het ruzie waarop Willem het ouderlijk huis verliet.

En hoe zou het op den duur met Anton aflopen? Willem raadde hem aan om ook timmerman te worden, dan konden de broers later samenwerken. Maar Anton was niet zo dol op timmeren. Hij zou liever boer worden, desnoods beheerder van een boerderij. Met al die gedachten liep Anton verder.

Hij ging langs het meubelbedrijf van meneer Loots en naderde een auto met daarachter een caravan.

In de auto zat niemand, maar toen hij langs de caravan liep, zag hij uit het achterraam, dat een beetje openstond, twee handen steken. Het waren smalle, slanke handen van een vrouw, die geboeid waren met een touw.

Anton stond er verbluft naar te kijken. Aarzelend kwam hij een paar stappen naderbij en riep: „Is daar iemand?”

Als antwoord klonk een soort gebrom en werden de handen heen en weer bewogen. Anton probeerde naar binnen te kijken. Voor alle ramen waren de gordijnen gesloten. Toch lukte het hem tenslotte om met één oog door de kier van het gedeeltelijk open gekantelde raam te gluren. Maar toen zag hij meer dan genoeg.

Een meisje van ongeveer zijn leeftijd lag op haar knieën op een bank en had haar geboeide handen door de nauwe raamopening gewrongen. Een doek voor haar mond belette haar het praten en haar voeten waren ook geboeid. Anton beseftte dat hier sprake was van een misdaad.

Met zijn zakmes sneed hij de touwen rond de polsen van het meisje door.

Zij trok meteen de doek van haar hoofd en zei: „Maak vlug het raam verder open en geef mij je mes.”

Terwijl het meisje de touwen rond haar benen stuksneed, draaide Anton de vleugelhoeken van de uitzetijzers los. De ijzers waren snel helemaal los en het raam kon ver genoeg worden geopend. Het meisje gaf het mes terug en liet zich padoes door de raamopening rollen.

Anton ving haar op. „Voorzichtig, zo breek je je armen en benen.”

„Ik ben helemaal verstijfd,” antwoordde ze. „Ik heb drie dagen vastgebonden gelegen. Breng me alsjeblieft gauw naar een veilig onderdak, voordat de twee mannen terugkomen die mij ontvoerd hebben.”

„Kun je lopen? Anders klim je maar op m'n rug,” bood Anton aan.

Steunend op Anton liep het meisje strompelend met hem mee naar het huis van meneer Loots.

„Beweging is goed voor mij,” zei het meisje. „M'n spieren moeten er weer aan wennen. Mijn naam is Astrid Vermeulen. Misschien heb je mijn naam gelezen in de krant vanwege de ontvoering? Ik kom uit Bussum. Twee mannen overvielen mij toen ik van school naar huis fietste. Zij vragen m'n ouders een hoog losgeld, maar zij hebben nog niets ontvangen.” Ze bereikten het erf van meneer Loots en Anton belde aan bij de voordeur.

De huishoudster deed open en zag meteen dat het meisje hulp nodig had. „Kom binnen,” nodigde ze vriendelijk uit. „Ik ga nog even terug,” zei Anton. „Ik laat de banden van de auto leeglopen, zodat de ontvoerders niet kunnen vluchten.” Het meisje hield hem tegen: „Ik weet nog helemaal niet hoe je heet.”

„Anton Geitenbreier. Ik kom zo terug.” Anton holde naar de auto, schroefde de ventielen los en liet de banden leeglopen. In de verte zag hij in de weilanden twee mannen lopen. Vlugholde hij naar het huis van meneer Loots waar de huishoudster hem binnenliet. In de kamer zat meneer Loots bij de telefoon. Astrid zat naast hem.

„Heb jij de banden leeg laten lopen?” vroeg meneer Loots. Anton knikte bevestigend.

„Heel goed! Want ik krijg geen gehoor bij de politie!” „Zwart is druk bezig bij het waterfeest op het plein,” zei Anton.

„Is dat de reden? Dan bel ik de burgemeester,” besloot meneer Loots. En daar kreeg hij wel gehoor. „Burgemeester, met Loots! Neem me niet kwalijk dat ik u lastigval, maar Zwart is onbereikbaar door een waterfeest op het plein. Hier in huis is het ontvoerde meisje Astrid Vermeulen uit Bussum. Zij is zojuist bevrijd uit een caravan die hier even verder op de weg

staat. De daders zijn waarschijnlijk in het dorp. Uit voorzorg hebben wij de banden van de auto leeg laten lopen!”

„Meneer Loots, ik ga meteen Zwart waarschuwen,” luidde het antwoord.

„Zo, jongelui,” zei meneer Loots. „De politie komt. Astrid, nu is de telefoon voor jou! Bel maar gauw naar je ouders.” Dat deed Astrid heel graag. Ze vertelde dat zij goed gezond was en geen letsel had opgelopen. Zij hoopte spoedig weer thuis te zijn. Ze gaf het telefoonnummer en het adres van meneer Loots op. Ook vroeg ze of het losgeld al was betaald. Het bleek dat haar ouders het geld nog hadden, omdat de daders nog geen afspraak hadden gemaakt voor het deponeren van het bedrag.

Vader Vermeulen beloofde de volgende morgen naar Lenten te komen om Astrid te halen. Astrid vroeg of vader dan een beloning voor Anton mee wilde nemen, omdat hij haar bevrijd had. Vader Vermeulen vertelde toen dat er reeds een grote beloning was uitgelooft en die was dan dus voor Anton.

Bij de boerderij van Jellema gebeurde ook het een en ander. Kara, de trouwe herdershond, stond buiten op het erf te blaffen en keek naar het raam waarachter Gerben zat.

„Kara heeft zeker trek in eten,” meende Chantel.

„Ik zal haar binnenlaten,” zei Gerben en hij ging de voordeur openen. Maar Kara wilde niet naar binnen. Zij bleef blaffen en liep een eindje weg. Daar bleef ze wachten, maar omdat Gerben bleef staan kijken, kwam ze terug. Ze greep Gerben bij een broekspijp en trok eraan.

„Aha,” begreep Gerben, „ik moet met je mee? Goed, we gaan.”

Kara liep voor hem uit naar de boerderij en vervolgens langs de grote schuur. De hond ging naar het hek van het weiland en daar zag Gerben twee mannen die achter in het grasveld de verborgen goud- en zilverschat opgroeven. Gerben keek om zich heen, maar nergens viel een politieman te bekennen. Drommels, nu werd het hoog tijd om Zwart te waarschuwen. „Kom, Kara! Brave hond!” Gerben klopte de trouwe viervoeter op haar nek en haastte zich naar de bungalow. „De dieven halen het goud en zilver weg,” vertelde hij Chantel. „Ik ga de politie bellen. Ik begrijp niet waar Zwart blijft.”

„Hij heeft misschien iets anders te doen,” suste Chantel. Gerben draaide het nummer van de politie. En evenals zijn schoonvader Loots, kreeg hij geen gehoor. Gerben probeerde het nog een paar maal en smeed toen driftig de hoorn neer.

„Zwart heeft zeker een vrije dag,” riep hij. „Geen politie te

bereiken, terwijl er een aanzienlijke buit aan goud en zilver op klaarlichte dag wordt weggesleept. Ik zal Dijkstra vragen om te helpen, dan moeten wij de vuile was voor de politie maar opknappen. Het zal niet voor het eerst zijn dat ik in plaats van Zwart dieven moet pakken.”

„Maar ik wil niet dat jij achter die mannen aangaat,” riep Chantel. „Als zij vuurwapens hebben, loop je teveel risico’s! Bel liever naar de burgemeester. Die is per slot van rekening het hoofd van de politie!”

„Dat is waar.” Gerben nam weer de telefoon en draaide het nummer van de burgemeester.

Mevrouw kwam aan het toestel en op de vraag van Gerben of hij de burgemeester even spreken mocht, antwoordde zij:

„Mijn man is reeds naar veldwachter Zwart gegaan, meneer Zonderland. Uw schoonvader had gebeld om assistentie in verband met een ontvoerd meisje! De politie heeft het momenteel nogal druk met de club van Geitenbreier op het plein. Maar als u voor hetzelfde meisje belt, waarvoor meneer Loots reeds contact heeft opgenomen, kan ik u vertellen dat er aan die zaak volop wordt gewerkt.”

„Aha, juist. Welbedankt, mevrouw.” Gerben legde de hoorn neer en schudde zijn hoofd.

„Wat zei ze?” vroeg Chantel nieuwsgierig.

„Jouw vader heeft met de burgemeester gebeld vanwege een ontvoerd meisje. Maar wat hij daarmee te maken heeft, is mij niet duidelijk. Op het Raadhuisplein houdt die ‚Geit‘ op twee poten een redevoering. Het beste is dat ik vlug naar het dorp rijd en de politie opzoek.”

„Maar niet met de auto,” waarschuwde Chantel. „Ik zag straks leden van de brandweer naar het dorp gaan.”

„Je hebt gelijk, Chantel. Ik ga op de fiets. En voor de veiligheid zal ik onze trouwe waker in huis roepen om jou te beschermen. Je weet het maar nooit met vreemd volk. Kom, Kara. Pas op het vrouwtje.”

De hond ging naar binnen en gaf Chantel een likje over haar hand. Gerben nam zijn fiets en reed snel naar het dorp.

Vanaf de polderdijk zag hij in de weilanden twee mannen lopen, waarvan de ene een rugzak droeg en de andere een polsstok. Zij sprongen over sloten en gingen dwars door de velden in de richting van het meubelmagazijn. Dat daar een auto met een caravan stond, wist Gerben niet. Vanaf de dijk was de auto niet te zien.

Bij de Woudaap stond Dijkstra. Hij vroeg: „Als je naar het dorp gaat, Gerben, wil je Kees dan naar huis sturen als je hem ziet? Ik geloof dat het niet pluis is op het Raadhuisplein.”

„Ik zal kijken, Dijkstra,” beloofde Gerben en hij begon

sneller te fietsen.

Herrie op het Raadhuisplein? En dat in het vredige dorp Lenten? Dat was een grote schande! Het kwam natuurlijk door die malle Geitenbreier. Waarom moest die man nu juist in Lenten gaan wonen? Hij had beter in de stad een huis kunnen huren. Of had Geitenbreier juist Lenten gekozen, omdat daar maar één politieman was. Maar dan had hij wel misgerekend, want als Zwart hulp nodig had, stonden alle burgers als één man achter hem!

Zo denkend begon Gerben harder en harder te fietsen. Hij kreeg steeds meer haast om Zwart te gaan helpen.

Op het plein angekommen, zag hij hoe de volgelingen van Geitenbreier naar de kant van de vaart werden gedreven waar hun boot lag. De brandweer was in volle actie. Het bleek dat ‚Geiten’ net zo bang van water waren als katten. Gerben vroeg aan een agent waar Zwart was.

„Die kant op.” De agent wees naar de straat waaraan het meubelmagazijn stond.

Dan was Zwart dus op de goede weg. Gerben fietste er ook heen. Voor hem liepen twee mannen, die naar een geparkeerde auto met caravan gingen. Plotseling bleven zij staan. Naast de caravan stonden twee politiemannen die naar de weilanden in de polder tuurden.

Zwart was met een helper naar het huis van meneer Loots gegaan waar Anton hem vertelde dat er twee mannen uit de polder naderden, die schijnbaar naar de auto kwamen. Wellicht waren dat de twee ontvoerders? Dus gingen Zwart en zijn collega zich verschuilen naast de caravan om de twee mannen op te wachten.

Gerben bereikte de twee ‚heren‘ die waren blijven staan toen zij de politie bij de caravan zagen posten.

„Weg wezen,” hoorde Gerben de een zeggen en zij keerden zich zó abrupt om, dat Gerben hen niet meer kon ontwijken en er een botsing volgde.

„Ha, boer, geef ons die fiets!” riepen de mannen en zij probeerden het rijwiel uit Gerben zijn handen te rukken. Maar de knuisten van Gerben zaten aan ijzersterke armen en wat die knuisten eenmaal vasthielden, lieten zij nooit weer los. Een van de mannen gaf Gerben een stomp. Prompt kreeg hij er drie terug. Gerben werd reuze kwaad! Hij rukte de fiets los en sloeg er wild mee in het rond.

„Weg wezen!” riep weer een van de mannen en zij kozen het hazepad richting Raadhuisplein.

Gerben zag hoe Zwart de mannen met het goud en zilver reeds gearresteerd had.

Uit de woning van Loots kwam een meisje dat riep: „Daar

gaan de ontvoerders!” Zij wees naar de mannen die naar het dorp holden.

Gerben sprong op zijn fiets en zette de achtervolging in.

Op zijn oude karretje reed hij zo snel mogelijk terug naar het Raadhuisplein. Daar zag hij de twee mannen als laatsten aan boord gaan van ,de Vrijheid’ die meteen van wal stak.

„Houdt die boot tegen,” riep Gerben. „Er zitten twee misdadigers tussen.”

„Weet je het zeker?” vroeg de brigadier. „Wij zijn al blij dat ze vertrekken.”

„Hielke en Sietse,” riep Gerben, „ga met jullie boot die lui hinderen. En brigadier, er meteen achteraan, want er zitten twee misdadigers tussen die een meisje hebben ontvoerd! Ik kan de mannen aanwijzen.”

Hielke en Sietse holden naar huis en sprongen in de Kameleon. Terwijl zij de motor startten, voer ,de Vrijheid’ voorbij naar het meer. De Kameleon voer naar de brug en Sietse liet de hoorn luid klinken.

„Wat moet dat?” riep de brugwachter verontwaardigd.

„De brug moet open,” riep Sietse. „De politie boot komt eraan! Er is haast bij.”

De brugwachter zag het politie vaartuig naderen en begon de brug open te draaien. ,De Vrijheid’ voer zo snel ze kon op

volle kracht. Maar de boot was afgeladen vol wilde ,Geiten' en dat temperde haar snelheid behoorlijk. De Kameleon haalde haar spoedig in en voer er op volle snelheid langs. De hoge golven achter de Kameleon deden de langwerpige, ranke ,Vrijheid' zo op en neer dansen, dat het een moment leek alsof de boot zou omslaan.

„Ha!” riep Sietse. „Daar kunnen wij ze fijn mee plagen.” Hij liet de Kameleon keren en voer weer op volle kracht langs ,de Vrijheid’. En weer lag de boot gevaarlijk te kantelen. ,De Vrijheid’ veranderde van koers en zwenkte naar rechts. „Als ze die kant op gaan,” merkte Hielke op, „kunnen ze straks niet verder. Daar loopt het meer dood.”

„Ze willen naar de weg,” begreep Sietse. „Dan kunnen de ontvoerders vluchten naar de stad. Wij zullen het hen beletten.” Hij stuurde de Kameleon zo rakelings langs ,de Vrijheid’ dat de boeg werd geraakt en de boot een kwartslag uit de koers dreef.

„Dat doe je niet weer,” waarschuwde Hielke. „Die lui staan klaar om ons te bekogelen. Het wordt gevaarlijk.”

De politie boot naderde ook snel. De stuurman voer langs de weg, zodat ,de Vrijheid’ geen kans kreeg om daar aan te leggen.

„Wij kunnen wel stoppen,” begreep Sietse. Op enige afstand bleven de jongens toekijken.

De politie boot enterde ,de Vrijheid’ en Gerben die met de politie was mee gevaren, wees de twee mannen aan die het meisje hadden ontvoerd.

„In naam der wet, heren, kom aan boord,” gelastte de brigadier. „Op ontvoeren van mensen staat een hoge straf.”

Daar hadden de mannen natuurlijk geen zin in en zij bleven zitten. De passagiers staken de hoofden bij elkaar en bespraken wat hen te doen stond, want zij wilden met een misdaad niets te maken hebben. De politie boot voer iets naar voren, tot naast de plaats waar de twee ontvoerders zaten. De stuurman van ‚de Vrijheid’ gaf ook gas en het leek erop of hij probeerde daarmee te voorkomen dat de politiemannen de ontvoerders konden grijpen. Hielke en Sietse keken gespannen toe. Hoe kon de politie de twee mannen uit de boot halen zonder het risico te lopen dat misschien de ranke boot zou omslaan?

Aan boord van het politie vaartuig beschikte men over een waterpomp, waarmee een straal water kon worden geproduceerd, die een flinke hoeveelheid water te voorschijn toverde. Die straal werd op ‚de Vrijheid’ gericht. Het eerst kreeg de stuurman een koude douche, waarna de motor zodanig werd natgespoten dat die het werk weigerde. ‚De Vrijheid’ dreef nu hulpeloos rond. De politie bleef op een afstandje toekijken. De Kameleon voer naast de politie boot en Sietse vroeg de brigadier of zij nog verder konden helpen. „Nee, jongens, maar welbedankt voor jullie hulp. Daar komt reeds een boot ter assistentie en dan zullen wij de heren inrekenen.”

„Ik kan nu wel gaan, nietwaar?” vroeg Gerben. „U weet wie de twee ontvoerders zijn en voor hun arrestatie heeft u mij niet nodig?”

„Meneer Zonderland, u wordt vriendelijk bedankt voor uw hulp. Wij klaren het karweitje straks wel samen met onze collega's. Nogmaals bedankt en tot ziens.”

Gerben ging bij de jongens aan boord en de Kameleon voer naar het Raadhuisplein. Daar stond de fiets van Gerben. De brandweer had de slangen opgerold en de slager riep naar Gerben: „Je bent te laat, Gerben. Het werk is al gedaan.” „Ik had graag geholpen,” zei Gerben. „Maar ik ben niet opgeroepen.”

„Dat klopt, Gerben,” antwoordde Klinkhamer. „Ik vond het beter dat jij bij je boerderij bleef om ervoor te waken dat er geen dieven kwamen, terwijl de politie het hier te druk had met Geitenbreier.”

En dan kwamen Zwart en zijn helper het plein op met de arrestanten die de rugzak hadden opgegraven.

„Ha,” riep Sietse. „Dat is de zak die bij Jellema in het weiland lag verstopt!”

Kees en Louw herkenden de rugzak ook.

„Daar komt onze beloning voor het vinden van een schat,” riep Kees en hij maakte een vreugdedans.

„Zeg, wildeman,” vertelde Gerben dan, „je vader wil dat je naar huis gaat! Je mag wel met mij meerijden op de fiets.”

„Ik kijk wel uit, Gerben. Die oude kar van jou kan zoveel gewicht niet meer dragen. Ik loop wel naar huis. Maar nu nog niet. Ik wil nog even blijven kijken!”

Gerben herinnerde zich dat bij zijn schoonvader het ontvoerde meisje was. Hij fietste erheen om eventueel behulpzaam te zijn. In de gezellige kamer van de directeurswoning trof Gerben behalve zijn schoonvader en de huishoudster, Anton Geitenbreier en een meisje aan.

„Gerben, dit is Astrid Vermeulen uit Bussum,” stelde meneer Loots het meisje voor. „Zij is gered door Anton, die haar uit een caravan bevrijdde, waarin zij drie dagen gevangen heeft gezeten.”

„Zo’n tochtje zul je niet gauw meer vergeten, Astrid,” meende Gerben. „Er zijn wel leukere manieren om uit kamperen te gaan.”

„Het was een nachtmerrie! Een boze droom,” zei Astrid. „Ik ben Anton dan ook reuze dankbaar dat hij mij bevrijd heeft!” Anton zei niets. Hij staarde afwezig voor zich uit.

„Hé, jô!” riep Gerben. „Kijk eens wat vrolijker! Jij hebt immers een goede daad verricht.”

Bij Anton sprongen de tranen in zijn ogen.

„De spanning is te groot voor hem geweest,” zei de huishoudster en zij sloeg een arm om hem heen.

„Waarom heb jij verdriet?” vroeg Astrid. „Ik ben juist reuze blij dat jij mij bevrijd hebt!”

Stotterend zei Anton dat hij daar ook blij om was.

„Achter de wolken schijnt de zon, jô,” zei Gerben.

Anton moest weer lachen en vertelde: „Het is vanwege m'n vader!”

„Heb je medelijden met hem?” vroeg Gerben.

„Medelijden?” riep Anton hoogst verbaasd. „Ik ben bang voor hem. Als ik een beloning krijg, wil hij het geld hebben.”

„Een beloning? Wie heeft gezegd dat jij een beloning krijgt?”

„Zij!” Anton wees naar Astrid.

„Mijn vader is miljonair en heeft een hoge beloning uitgelooft voor mijn bevrijding en dus is die voor Anton,” vertelde Astrid.

„Aha!” begreep Gerben. „Dan moet meneer Vermeulen gewaarschuwd worden om de beloning niet rechtstreeks aan Anton te geven. Hij moet het bedrag op een speciale bankrekening storten waar de vader van Anton niet aan kan komen. Notaris Zijlstra weet de weg wel om dat te regelen.”

„Zeg, Gerben,” begon meneer Loots, „als jij Astrid meeneemt naar je bungalow kan jij morgen met meneer

Vermeulen de beloning voor Anton regelen. Het meisje vindt het bij jullie vast leuker dan hier bij een oude man.” „Maar, meneer Loots, dat is helemaal niet waar,” riep Astrid. „Ik vind u juist een heel lieve man!” „Maar weet jij wel wat je hier te eten krijgt?” plaagde Gerben. „Dit hier is een meubelzaak en daar krijg je zaagsel en vulsel uit oude stoelen en kussens op je bordje. Maar m’n schoonvader heeft gelijk. Jij gaat met mij mee naar de bungalow. Ik zal m’n vrouw even waarschuwen dat we een logée krijgen!” Gerben belde met Chantel en daarna kreeg Astrid de beschikking over de telefoon om haar ouders te vertellen dat zij naar een ander adres ging. Nadat het telefoonnummer en adres van Gerben door Astrids vader waren genoteerd, ging zij met Gerben mee. Ze zat op de bagagedrager van de oude fiets.

Tegen Anton zei Gerben: „Jij moet morgen om negen uur bij mij thuis komen. Dan kan meneer Vermeulen jou ook bedanken. Vergeet je het niet?”

Dat zou Anton natuurlijk vast niet vergeten, hij kon immers op een forse beloning rekenen? En die kon hij best gebruiken, want van zijn vader zou hij nimmer een cent ontvangen.

Terwijl Gerben met zijn logeetje Astrid naar het meer fietste,

holde Anton naar het plein. Daar zag hij een politie boot aanleggen waaruit de twee ontvoerders van Astrid door Zwart naar het gemeentehuis werden gebracht. Hielke, Sietse, Louw en Kees stonden er natuurlijk vooraan bij te kijken.

„Waar kom jij vandaan?” vroeg Kees aan Anton. „Je hebt een pracht waterfeest tussen de brandweer en de ‚Geitenclub’ gemist.”

„En ik heb de banden leeg laten lopen van de auto waarmee die twee bandieten een meisje hadden ontvoerd,” vertelde Anton.

„Wat zeg je?” vroeg Hielke. „Hebben die twee met een auto een meisje ontvoerd?”

„Ja! En ik heb haar bevrijd!” glunderde Anton trots en hij genoot van de verbaasde gezichten die zijn vrienden trokken.

„Dan krijg je een beloning,” riep Kees. „Ik heb er ook een gehad toen ik meneer Van Keulen uit Rotterdam bevrijdde uit een motorboot. Zat dat meisje in die auto?”

„Nee, in een caravan. Zij kon haar handen door een nauwe raamopening wringen en toen zag ik dat zij geboeid was. Ik sneed de touwen door en maakte het raam verder open. Zij kroop erdoorheen en toen heb ik haar naar het huis van meneer Loots gebracht. En nu is zij met Gerben meegegaan om bij hem te logeren!”

„Weet je wat voor een beloning je vragen moet?“ zei Kees.
„Een televisietoestel! Zo’n dure op een draaipoot. Die heb ik toen ook gekregen en wij zijn er thuis nog steeds blij mee.”
„Wij hebben al een televisie. Dus neem ik er niet een bij.”
„Maar,” waarschuwde Hielke, „het is toch niet zeker dat jij een beloning krijgt?“

Bijna had Anton verklapt dat hij op een forse beloning mocht rekenen, maar hij bedacht zich. Het was beter dat niemand iets wist van die beloning, des te minder was er kans dat zijn vader het te weten kwam.

Nadat de arrestanten in een cel bij het gemeentehuis waren opgesloten, viel er op het plein weinig meer te beleven. Het was al laat en de duisternis begon in te vallen.

„Brenge julle mij nog even naar huis?“ bedelde Kees bij Hielke en Sietse.

„Dan wel meteen,” riep Sietse. „Het moet vlug gebeuren, want straks mogen we niet meer zonder licht varen.”

Louw en Anton gingen naar huis en de Kameleon voer snel naar het meer. Van ,de Vrijheid’, de boot met de ,Geiten’ aan boord, viel niets meer te bekennen. Een van de politie vaartuigen had de boot meegesleept naar de stad.

Snel naderde de Kameleon de Woudaap.

„Jouw ouders zijn nog niet naar bed, Kees,” merkte Hielke

op. „Er brandt nog licht.”

„Ik geloof dat je vader op de uitkijk staat,” verzon Sietse.

„Ik zag iemand om de hoek van de molen kijken.”

„Waar?” vroeg Kees onrustig.

„Daar, tussen de molen en het schuurtje!”

Aarzelend ging Kees aan wal. Hij tuurde strak naar de Woudaap en plotseling zag hij ook iemand om de hoek kijken.

„Bent u dat, vader?” vroeg Kees. Hij kreeg geen antwoord. Er kwam niemand te voorschijn. Kees wachtte even. Hielke en Sietse zaten in hun boot vol belangstelling naar de thuiskomst van Kees te kijken.

„Loop maar door, Kees, er is niemand!” riep Hielke.

Kees liep verder. Bijna was hij bij de molen toen volgens hem weer iemand om de hoek keek. Kees slaakte van schrik een rauwe gil en stormde naar de deur, die hij, onder luid hulpgeroep, openrukte!

Zijn vader kwam meteen kijken. „Wel donders nog aan toe!” bulderde Dijkstra. „Wat gebeurt hier? Waarom brul jij zo? Heb je dat van Geitenbreier geleerd?”

„Hiernaast...” stotterde Kees, „is iemand, die om de hoek gluurde! Ja! Daar is ie...” Kees zweeg plotseling. Er bewoog wel iets aan de kant van de molen, maar nu Kees er dichterbij

stond, zag hij dat het geen persoon was.

Dijkstra ontdekte waar Kees naar keek. „Dat is het toppunt,” riep hij. „Vrouw, kom eens kijken! Onze Kees is bang voor de wimpel die hij zelf aan de nieuwe waslijn heeft opgehangen. Dat moest voorkomen dat hij z’n hoofd tegen de lijn zou stoten en nu schreeuwde de held als een varken, omdat hij de wimpel zag bewegen. O o jongetje, wat heb jij jezelf te pakken.”

„Kees moet naar bed,” zei zijn moeder. „De jongen is een beetje uit zijn ritme door het vele snoepen! Kom, Kees!”

De deur van de Woudaap ging dicht en voor de Klinkhamertjes die alles vol belangstelling hadden gevolgd, viel er niets meer te beleven. Dus voer de Kameleon snel terug.

Plotseling riep Sietse heel luid: „Aaoeauw!”

Hielke schrok geweldig en vroeg kwaad, omdat Sietse lachte: „Studeer jij voor uil?”

„Wel nee, ik probeerde net zo te gillen als Kees! Maar hij kan het beter, de wimpeltjesheld.”

Bij de ingang van de vaart stond de brugwachter. „Hé, jongens? Hebben jullie ook een vreemde gil gehoord?”

„Jawel! Dat deed Kees Dijkstra,” antwoordde Sietse.

„Kwam dat geluid helemaal vanaf de Woudaap? Dat kan

niet!” wist de brugwachter heel zeker.

„Dan kent u Kees nog niet,” beweerde Sietse en hij stuurde de Kameleon naar het boothuis. Ze stapten uit en liepen naar huis.

In de kamer zaten vader en moeder te wachten.

„Jullie moesten natuurlijk weer tot het allerlaatste blijven?” vroeg Klinkhamer verwijtend. „Het is al half elf. Ga maar meteen naar bed!”

Maar moeder gaf hen eerst nog een kopje thee.

„We hebben Kees naar huis gebracht,” vertelde Hielke en hij deed het verhaal over de schrik die Kees kreeg door het bewegen van een wimpel die hij zelf had opgehangen. Klinkhamer schudde zijn hoofd. Dan zag hij dat de jongens hun thee hadden opgedronken en wees hij met zijn rechterwijsvinger naar het plafond.

Hielke en Sietse begrepen dat gebaar, zij wensten hun ouders wel te rusten en gingen naar bed.

De volgende morgen kwam veldwachter Zwart in de smederij.

„Goedemorgen, meneer Zwart,” begroette Klinkhamer hem.

„Bent u alweer uitgerust van al dat wilde gedoe van gisteravond?”

„Zoiets gebeurt hier gelukkig niet zo vaak, Klinkhamer. En dat is maar goed ook. Mijn hotel is nogal gauw uitverkocht.”

„Ja, ja,” knikte Klinkhamer.

„Als er nog meer arrestanten waren geweest,” vervolgde Zwart, „had ik hen niet kunnen bergen. De twee cellen die wij hebben waren al bezet! In de ene zaten de kidnappers en in de andere de goud dieven! Tot laat in de nacht hebben wij processen-verbaal zitten schrijven en daarna zijn de arrestanten afgevoerd met de politie boot. Maar één ding is mij niet helemaal duidelijk. De goud dieven en de twee ontvoerders zochten hulp bij hun vlucht bij Geitenbreier. Nu vraag ik mij af of de heer Geitenbreier ook iets met die misdadigers te maken heeft. Hij zit altijd redelijk in zijn slappe was. Hoe komt die ‚Geit’ zonder werken aan dat geld?”

„Dat is inderdaad een vreemde zaak,” stemde Klinkhamer in.

„De politie moet die ‚Geit’ maar eens goed bij zijn sik pakken en uithoren!”

„Vergeet het maar,” zei Zwart. „Die luiaard laat niets los. Maar ik hou hem in de gaten.”

Anton kwam binnen en vroeg aan Hielke en Sietse of zij hem met de Kameleon naar de bungalow van Gerben wilden brengen!

„We wachten even op Louw,” zei Hielke.

„Maar ik moet er om negen uur zijn, heeft Gerben gezegd!”

„Dat kan,” riep Sietse. „Het is kwart voor negen en daar komt

Louw. Vooruit, Louw, vlug in de boot, we hebben een spoedopdracht!”

Lachend volgde Louw zijn vrienden en weldra voer de Kameleon over het meer.

Bij de Woudaap stond Kees te wachten. Hij ging naast Anton zitten en sloeg hem op de schouder. „Ha, die geluksvogel,” riep hij. „Ga jij je beloning halen? Dat wordt vanavond feest bij je thuis.”

„Feest?” riep Anton hoogst verbaasd. „Bij mij thuis? Nou, dan ken jij m’n vader niet!”

„Dat is dan jammer,” vond Kees en dan vroeg hij: „Hoe zit het met onze beloning? Voor het vinden van zo’n grote goudschat zal toch wel een beloning worden gegeven?”

„Dat moet je aan veldwachter Zwart vragen,” zei Louw. „Maar ik verwacht er niet te veel van, want we kunnen niets vragen.”

„Een traktatie zal toch wel gegeven kunnen worden,” meende Kees.

De Kameleon bereikte de boerderij van Jellema en legde aan. „Ga je gang, Anton,” riep Sietse. „Wij wachten wel!” Anton liep aarzelend naar het erf waar Kara hem opwachtte. „Niet bang zijn, jô,” zei Kees en hij holde naar Kara en streelde haar.

Uit de wagenloods kwam Gerben. „Heb je de hele club

meegenomen, Anton?” vroeg hij.

„Wel nee,” riep Hielke. „Wij hebben hem even gebracht.”
Uit de bungalow kwam een meisje. Zij ging naar Anton toe en vroeg: „Ga je mee naar binnen, Anton? Mijn ouders zijn er al. Zij willen graag kennis met je maken.”

„Ja, goed,” mompelde Anton, die zichtbaar zenuwachtig was. Hij verdween met Astrid in de bungalow en Gerben zei plagend tegen de vrienden: „Nu gaat Anton een grote berg gebakjes eten! Jammer, dat jij niet uitgenodigd bent, Kees. Ik ga er ook gauw heen en als er een gebakje overblijft, zal ik dat voor jou bewaren.”

„Geef het maar aan Kara!” riep Kees. „Gebakjes bederven de eetlust.”

Lachend ging Gerben het huis binnen.

„Wat hoor ik, Kees?” vroeg Louw. „Lust jij geen gebakjes meer?”

„Nou ja! Wat moest ik anders zeggen?” vond Kees.

Sietse liep naar de wagenloods waar de auto van meneer Vermeulen uit Bussum stond. Het was een heel dure wagen en dat deed Hielke opmerken dat de eigenaar wel rijk moest zijn.

„Natuurlijk,” bromde Sietse. „Ontvoerders nemen nooit kinderen van arme ouders mee. Daar valt voor boeven niets

aan te verdienen.”

Louw wierp een stokje weg en Kara holde er meteen achteraan en bracht het terug. Toen moest Kees natuurlijk ook het stokje gooien en dat deed hij zo onbesuisd dat het tegen de deur van Jellema's woning botste.

Jellema kwam kijken en vroeg: „Wat voeren jullie hier uit?” „Wij wachten op onze vriend Anton,” antwoordde Kees. „Hij is bij Gerben in de bungalow.”

„Juist,” zei Jellema en hij ging weer naar binnen.

De vrienden bleven op de stobalen in de wagenloods zitten wachten. Kara lag aan hun voeten en keek oplettend naar de ingang van het erf.

„Hoelang moeten we hier blijven?” vroeg Louw.

„Tot het ons begint te vervelen,” zei Sietse.

„Ik zat liever in de bungalow,” was de mening van Kees.

„Anton zal wel...” Kees zweeg, want in gezelschap van meneer Vermeulen en Gerben kwam Anton naar de wagenloods. Ze stapten in de auto en reden naar het dorp.

„Die gaan gebakjes halen,” voorspelde Kees.

„Met z'n drieën? Ben je gek!” riep Sietse.

Na een uur kwam de auto terug. Anton ging weer met meneer Vermeulen en Gerben de bungalow binnen.

„Zag je die grote doos gebakjes, Kees?” vroeg Louw plappend.

„Weet je wat ik denk?“ riep Kees. „Anton krijgt niets! Of misschien een kleinigheid.”

Het duurde weer een tijdje en dan kwam meneer Vermeulen de auto halen en reed hem naar de ingang van het erf. Daar stapten zijn vrouw en dochter Astrid ook in de wagen.

Uitgeleide gedaan door Chantel, Gerben en Anton zoefde de prachtige auto de dijk op en was spoedig uit het gezicht verdwenen.

Gerben en Anton kwamen naar de wagenloods.

„Zo, jongens, Anton heeft afscheid genomen van zijn vriendin met wie hij later gaat trouwen,” vertelde Gerben.

„Poe!” riep Kees. „Zo’n rijkkeluisdochter trouwt niet met een arme jongen!”

„Arme jongen? Dat zegt niets. Ik was ook arm en nu ben ik het niet meer,” beweerde Gerben. „En zo gaat het ook met Anton. Hij wordt boer en dat meisje Astrid is net zo dol op dieren als Chantel, dus kan het later best gebeuren dat die twee gaan trouwen.”

„Is dat alles?” vroeg Kees. „Hebben ze Anton blij gemaakt met mooie beloften? Geloof er maar geen woord van, Anton.”

„Jullie horen mij niet mopperen,” antwoordde Anton.

„Goed gezegd, Anton. Heel goed,” prees Gerben. „Jij wordt

beslist een echte boer. En wat doe je als later jouw paard een sleutelbeen breekt?”

„Naar de veearts,” riep Kees.

„Nee, je moet de veearts laten komen, want je mag het paard niet vervoeren,” was het oordeel van Hielke.

„En jij zegt niets?” vroeg Gerben aan Anton.

„Ik moet eerst lessen nemen over het boerenvak,” zei Anton.

„Dat is prima geantwoord, Toontje. Want dan leer je dat een paard geen sleutelbeenderen heeft! Die paarden van Kees en Hielke zijn dus wonderpaarden.”

„Weet ik veel,” riep Kees. „Ik heb nog nooit een paard van binnen bekeken. En boer word ik toch niet, want ik word molenaar!”

„Zullen we gaan?” vroeg Anton. „Ik wil nog iets kopen!”

„Een televisie?” vroeg Kees.

„Dat zul je wel zien,” lachte Anton. „Tot ziens, Gerben. En welbedankt voor alles!”

Waarvoor Anton bedankte wist hij alleen. Meneer Vermeulen had de uitgeloofde forse beloning gegeven. Dat bedrag was gestort op een rekening bij de bank op naam van Anton Geitenbreier en... nu komt het... G. Zonderland. Dat betekende dat de bank alle mededelingen bestemd voor Anton naar het adres van Gerben ging sturen. Gerben zou

dan de berichten doorgeven aan Anton. Op die manier zou de Oppergeit niet te weten komen hoe rijk zijn zoon was. De vrienden voeren terug naar het dorp. Op verzoek van Anton werd bij het erf van Klinkhamer aangelegd. Gevolgd door de hele club, ging Anton naar de smederij en vroeg aan Klinkhamer of hij een fiets kon kopen.

„Hij krijgt een fiets,” riep Kees spottend. „Ik heb toen een televisie gehad, dat was een veel grotere beloning.”

„Maar jij bent ook een bollebof,” zei Klinkhamer lachend en hij ging met Anton een fiets uitzoeken. Anton koos een klein, laag model.

„Dat is een kinderfiets,” riep Louw. „Waarom neem je niet een grotere?”

„Dan gaat m’n vader erop rijden en ben ik m’n karretje kwijt,” wist Anton heel zeker. Hij betaalde contant en hield nog geld over. Kees wilde zeggen dat Anton wel trakteren kon, toen veldwachter Zwart in de smederij kwam en een brief toonde.

„Hielke, Sietse, Louw en Kees!” sprak hij gewichtig. „Ik heb bericht ontvangen dat voor ieder van jullie tweehonderdenvijftig gulden op de bank is gestort als beloning voor het vinden van het goud en zilver.”

„Hoera!” riep Louw. „Is dat even een fijne meevaller?”

Kees vond het maar zo zo! Hij had liever een feestje gehad.

„Jammer, dat jij er niet bij was, Anton,” zei Zwart.

„Ik heb mijn deel al,” riep Anton vrolijk en toonde zijn nieuwe fiets.

Maar 's avonds kwam de ‚Geit’ met Anton en zijn fiets naar de smederij. „Ik eis het geld terug!” riep hij met zijn hoge, schelle stem, „Dit is geen fiets voor een grote jongen. Het is een schande om zoiets te durven verkopen. Bovendien kunnen wij dat geld thuis beter gebruiken voor andere zaken!”

„Is Anton het daar mee eens?” vroeg Klinkhamer.

„Dat beslis ik,” was het bitse antwoord. „U bent helemaal fout, want hoe de jongen aan dat geld komt, heeft u niet onderzocht! Hij kan het wel gestolen hebben.”

„Als dat waar is,” meende Klinkhamer. „Is dit een zaak voor de politie! Komt u even binnen, meneer Zwart?”

De veldwachter had Geitenbreier met zijn zoon naar de smederij zien gaan en dat bezoek kon best op ruzie uitdraaien. Dus kwam Zwart even kijken. „Heeft u moeilijkheden, Klinkhamer?” vroeg Zwart.

„De hooggeboren heer Geitenbreier de Eerste denkt dat z’n zoon het geld gestolen heeft, waarvoor hij deze fiets kocht.”

„Zo, zo,” deed Zwart gewichtig. „En Anton, had jij dat geld gestolen?”

Anton zag hoe uitdrukkelijk Sietse „ja” stond te knikken, dus antwoordde hij: „Ja, meneer Zwart.”

„Goed, Anton. Omdat jij het eerlijk bekennt, mag jij de fiets houden!”

„Bent u gek geworden?” riep Geitenbreier. „Ik heb het recht als vader om te weten hoe m’n zoon aan dat geld komt. En ik eis dat u dat onderzoekt!”

„Gerben weet het wel,” riep Sietse en hij wees naar de deur, waarvoor de auto van Gerben stopte. Gerben keek verwonderd naar het groepje in de smederij en vroeg: „Een samenscholing?”

„Meneer Geitenbreier wil graag weten hoe Anton aan geld kwam voor het kopen van een fiets. Weet jij dat misschien?” vroeg Zwart.

„Aha! Anton is natuurlijk te bescheiden om het zelf te vertellen?” riep Gerben. „Maar hij bevrijdde de dochter van de familie Vermeulen uit Bussum uit de handen van haar ontvoerders! Daarvoor kreeg hij als beloning geld voor een fiets! Ik was er zelf bij toen meneer Vermeulen hem betaalde!”

„Wat een lelijke streek!” brulde Geitenbreier. „Een echte gemene streek om een minderjarige jongen met een babyfiets af te schepen. De jongen had recht op de grote beloning die

volgens de krant was uitgelooft. En wat krijgt hij van die rijkaard? Een belachelijk kinderfietsje!”

„Wat had de jongen met zo’n grote beloning moeten doen?” vroeg Gerben spottend. „Of had u een rijkaard van hem willen maken? U wilt toch altijd alles delen, nietwaar?”

Geitenbreier stond te snuiven als een nerveus paard. Van woede wist hij niet wat hij moest zeggen en grommend verliet hij de smederij.

Anton lachte. Zijn vader moest eens weten hoeveel geld zijn zoon op de bank had. Maar dat wist alleen Gerben.

„Tja,” zei Gerben lachend met een knipoog naar Anton. „Dat gedram van de ‚Geit’ herinnert mij aan een vakantie in het buitenland. In een dorpsherberg bestelde ik omelet met biefstuk. Terwijl ik zat te eten, liep een grote hond rond mijn tafel en gromde net zoals Geitenbreier. En weten jullie waarom die hond zo gromde?”

„Jij smakte als een varken!” raadde Sietse.

„Kom nou, Sietse Klinkhamer, je moet wel fatsoenlijk blijven. Maar de herbergier zei: trekt u zich van dat gegrom maar niets aan. Hij wil enkel z’n bordje terug hebben!” De jongens lachten en Zwart schudde zijn hoofd.

Gerben liep de smederij uit. In de deuropening bleef hij staan en vroeg: „Wanneer koop jij een auto, Anton?”

„Zodra ik een garage heb, Gerben.”

„Horen jullie dat?” riep Gerben. „Anton zorgt eerst voor een dak boven het hoofd voordat hij gaat nestelen! Dat is je van het. Hij wordt later een hele beste boer.”

Vanaf die dag was Anton net zo vrolijk als zijn vrienden. Hij wist nu wat hij later worden zou en daar kon zijn vader niets aan veranderen. Het wonen in Lenten had hem geluk gebracht en hij is er zijn hele leven gebleven.

En wanneer er in Lenten iemand voorbijkomt op een laag fietsje met een verhoogd zadel en verhoogd stuur, dan weten jullie dat het Anton Geitenbreier is. De jongeman die liever niet in het voetspoor van zijn vader trad.

Hij was wel wijzer!

De Kameleon Reeks

1. De schippers van de Kameleon (1949)
2. Kameleon ahoy! (1951)
3. Redders met de Kameleon (1952)
4. Speurders met de Kameleon (1955)
5. De Kameleon op volle toeren (1956)
6. De Kameleon houdt koers (1958)
7. Goede vaart, Kameleon (1958)
8. Trossen los Kameleon! (1959)
9. De Kameleon in 't zoeklicht (1959)
10. De Kameleon opnieuw in actie (1960)
11. De Kameleon in de branding (1961)
12. Vivat Kameleon! (1961)
13. De Kameleon Blijft Favoriet! (1962)
14. De Kameleon wint de prijs! (1962)
15. De kameleon brengt geluk! (1963)
16. Bravo Kameleon! (1963)
17. Vakantie met de Kameleon (1964)
18. De Kameleon viert feest! (1964)
19. Tiptop Kameleon (1965)
20. De Kameleon schiet te hulp (1965)
21. Trouwe vrienden van de Kameleon (1966)

22. De Kameleon staat voor niets! (1966)
23. Met de Kameleon er op los! (1967)
24. De kameleon altijd paraat (1967)
25. De Kameleon slaat zijn slag (1968)
26. De Kameleon pakt aan! (1968)
27. Ruim baan Kameleon (1969)
28. De Kameleon vaart uit! (1969)
29. De Kameleon treft doel! (1970)
30. Volle kracht, Kameleon! (1970)
31. Met de Kameleon op avontuur (1971)
32. De Kameleon maakt schoon schip (1971)
33. De Kameleon knapt het op! (1972)
34. Met de Kameleon vooruit (1972)
35. De Kameleon steekt van wal (1973)
36. De Kameleon doet een goede vangst! (1973)
37. De vlag in top voor de Kameleon (1974)
38. De Kameleon in de storm (1974)
39. Alle hens aan dek, Kameleon! (1975)
40. De Kameleon krijgt nieuwe vrienden (1975)
41. Op reis met de Kameleon! (1976)
42. De Kameleon heeft succes (1976)
43. De Kameleon vaart voorop! (1977)
44. Lang leve de Kameleon! (1977)

45. De Kameleon helpt altijd! (1978)
46. De Kameleon ruikt onraad (1978)
47. De Kameleon geeft vol gas (1979)
48. De Kameleon maakt plezier (1979)
49. De Kameleon ligt op de loer (1980)
50. De Kameleon in het goud (1980)
51. De Kameleon houdt stand! (1981)
52. De Kameleon vaart door (1981)
53. De Kameleon gooit het roer om (1982)
54. Recht door zee, Kameleon (1982)
55. De Kameleon op dreef (1983)
56. De Kameleon in woelig water (1984)
57. Met de Kameleon voor de wind (1985)
58. De Kameleon heeft goed nieuws (1988)
59. De Kameleon draagt zijn steentje bij (1989)
60. De Kameleon maakt het helemaal (1991)
61. De Kameleon slaat alarm (1992, door P. de Roos)
62. De Kameleon stuurloos (1995, door P. de Roos)
63. De Kameleon op jacht (1998, door P. de Roos)
64. De Kameleon scoort! (2006, door Fred Diks)
65. Zet 'm op, Kameleon! (2008, door Fred Diks)
66. De Kameleon lost het op (2009, door Fred Diks)